

Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς.

Ἀπέναντι τῆς Σωζοπόλεως ὑπάρχουσι τρεῖς νησίδες, αἵτινες, ὡς λέγεται, ὀνομάζονται ἀπλῶς νησία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου· τούτων ἡ μεγαλειτέρα ἔχει σήμερον τὰ ἐρείπια παλαιᾶς τινος ἐκκλησίας, ἣτις ἦτο τὸ κέντρον ἀρχαίας τινὸς μονῆς τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Περὶ τῆς νήσου ταύτης καὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως δὲν ἔχομεν ἡμεῖς προχείρους ἄλλας εἰδήσεις, εἰ μὴ τὰς δύο στρατιωτικῶν συγγραφέων, οἵτινες ἔλαβον μέρος ἐνεργὸν ἐν τῷ ῥωσοτουρκικῷ πολέμῳ τοῦ 1829-ου ἔτους. Ὁ ἕτερος αὐτῶν ὀνομάζεται Eneholm· οὗτος περιγράφων τὰ περὶ τὴν Σωζοπολιν μέρη λέγει ἀπλῶς ταῦτα· «Une branche des monts Schaïtan, s'avancant dans la mer sous un angle aigu, a formé par une hauteur rocailleuse une presqu'île, unie au continent par un isthme étroit; plus loin dans la mer se trouvent les trois îles de St. Jean. Pendant la campagne de 1829, cette position fut enlevée par l'amiral Koumani et défendue contre les Turcs par le général Poinsett»¹⁾. Πλείονας εἰδήσεις ἔχομεν ἐκ τοῦ ἑτέρου συγγραφέως, ἀτυχῶς ἀνωνύμου. Οὗτος γράφει ταῦτα· «Sizopolis ou Sizéboli, comme les Turcs le nomment, l'ancienne Apollonia, est située sur une hauteur rocailleuse qui, formant une presqu'île, ne tient au continent que par un isthme étroit. Strabon dit que cette ancienne colonie des Milésiens est en grande partie bâtie sur une petite île où se trouvait un temple consacré à Apollon. Cette île, d'après toutes les apparences, doit être la plus grande des trois îles de Saint-Jean, situées dans la mer, vis-à-vis de Sizéboli, où l'on trouve encore les ruines d'une ancienne église, bâtie, selon les traditions grecques,

1) G. Eneholm, colonel d'état-major. Notice sur les villes situées au-delà des Balkans, occupées par les troupes russes pendant la glorieuse campagne de 1829. St.-Petersbourg 1830, σ. 109.

sur les fondements et avec les matériaux d'un temple païen. Comme cette île avait servi de séjour et de lieu d'enterrement aux pestiférés de l'armée de terre et de mer, qui s'étaient trouvés en grand nombre à Sizéboli, au commencement de la campagne, je ne pus obtenir la permission d'y faire de fouilles; et ce ne fut pas sans difficulté qu'on me permit d'y aborder, pour prendre le dessin de ces ruines. Les habitants me vendirent de médailles en argent d'Apollonia, qu'on trouve encore en abondance sur cette île en remuant la terre, ainsi que dans quelques ruines d'anciens murs situés à peu de distance de Sizéboli»¹⁾).

Παλαιότερα μνεῖα τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως μονῆς εἶναι ἡ τοῦ ποιητοῦ Μανουὴλ τοῦ Φιλῆ, ὅστις ἐν τῷ ποιήματι αὐτοῦ τῷ ἐπιγεγραμμένῳ «Εἰς τὰ τοῦ πρωτοστράτορος ἐκείνου τοῦ θαυμαστοῦ στρατηγήματα» ἐγκωμιάζων τοῦτον τὸν περιώνυμον βυζαντινὸν στρατηλάτην Μιχαὴλ τὸν Γλαβᾶν καὶ ἀπαριθμῶν τὰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ ἐκστρατείας ἀναφέρει ταῦτα κατὰ λέξιν:

Ἐπειτα Σωζόπολιν ἀπὸ Βουλγάρων
 σώζει κατασχὼν ἅμα τοῖς πέριξ τόποις·
 ἐφ' ἣν μετοικοῦν ἀσφαλῶς ἐκ Βιζύης
 ἔδειξε τὸ στράτευμα τῆς Ῥωμαίδος,
 σοφῶς ὑποσπῶν τὰς νομάς καὶ τοὺς τόνους
 καὶ τὰς ἀδήλους ἐμβολὰς τῶν ἐκφύλων·
 κάντεῦθεν εὐρὼν τὴν μονὴν τοῦ Προδρόμου
 σμικρὰν, πνιγερὰν, δυστυχῇ παρ' ἀξίαν,
 ἣν εἶχεν ἐξᾶς εὐτελῶν μονοτρόπων,
 οὕτω καλὴν ἔδειξεν, ὥς ἤδη βλέπεις,
 καὶ τὴν πρὸ μικροῦ Νησίον καλουμένην
 εἰς νῆσον ἀβρὰν ἐξαμείψας εὐρέθη·
 οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς τὸν προφῆτην τὸν μέγαν
 ἔρημον οἰκεῖν καὶ μετὰ πότμον τόπον²⁾).

Τὴν κατόπιν ἱστορίαν τῆς μονῆς ταύτης ἄχρι τῆς καταστροφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων, περὶ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐπτακαιδεκάτης ἐκατονταετηρίδος, γινώσκομεν μόνον ἐκ τῶν διασωθέντων πραγμάτων αὐτῆς τῆς μονῆς, οἶων σκευῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἀρχείων καὶ βιβλίων. Ταῦτα πάντα τῆς

1) Ἀνωνύμου Relation d'un voyage en Roumélie. Paris 1834, σ. 125—127.

2) Manuelis Philae carmina, ed. É. Miller, τ. 2, σ. 244—5, στίχ. 96—109. Χρ. Лопаревъ, Византийскій поэтъ Мануилъ Филъ къ исторіи Болгаріи въ XIII—XIV вѣкѣ. Ἐν Περουπόλει 1891, σ. 49.

μονῆς καταστραφείσης μετηνέχθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ κατετέθησαν ἐν τῇ νήσῳ Χάλκη, ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου. Ὁ κύριος κώδιξ τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως μονῆς κλαπείς ἐκ Χάλκης πρὸ τριάκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ἐπωλήθη τῷ τότε διατρίψαντι ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰωάννῃ Σακκελίῳ ὑπὸ τινος πωλητοῦ βιβλίων πεπαλαιωμένων. Ὁ Σακκελίῳ περιέγραψε τὸν κώδικα τοῦτον ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος, τόμῳ 2-ῳ, σ. 609—621. Ἡ ἐπιγραφή αὐτοῦ ἔχει οὕτω· «Γὰ θεία ταῦτα καὶ ἱερὰ τῶν ἀοιδίμων αὐτοκρατόρων σεπτὰ χρυσόβουλλα· τὰ τε πατριαρχικά σιγίλλια τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν ἐγράφησαν παρ' ἐμοῦ Θεοδοσίου μοναχοῦ τάχα καὶ ἱερομονάχου· ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίῳ μου Προδρόμου· τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσσει, ἐν τῇ νήσῳ πλησίον Σωζοπόλεως. Εὐρὼν γὰρ αὐτὰ ἄλλα μὲν ἐκ τῆς παλαιότητος σεσαθρωμένα καὶ εἰς παντελῇ ἀφανισμόν ἐλθεῖν κινδυνεύοντα· ἕτερα δὲ νέα ἁγίων πατριαρχῶν ἐμεμβράναις [= ἐν μεμβράναις], ἀντίγραφα αὐτὰ κατὰ τὸ ὅμοιον καὶ ἴσον ὡς ἐμοὶ δυνατόν· προμυθία τοῦ πανοσιωτάτου ἁγίου μου καθηγουμένου κυροῦ Μητροφάνους· οἱ οὖν ἐντυχόντες καὶ ταῦτα ἀναγνῶντες εὐχесθὲ μοι διὰ τὸν Κύριον· τῆς νῦν τρεχούσης ἱ' ἰνδικτιῶνος· τοῦ, ζρκα^ο ἔτους [= 1613], κατὰ μῆνα ἀπρίλλιον». Ἐν τῷ 1-ῳ φύλλῳ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σημείωμα· «Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Καλλίνικος ἐλθὼν κατὰ τὸ ραφνζ' [= 1757] ἔτος μαίῳ θ' κατέγραψα πάντα ἰδιοχείρως τὰ ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ, παραδοὺς αὐτὰ τῷ πρώτῳ Παλαιῶν Πατρῶν κύρ Γερασίμῳ». Καὶ πάλιν ἐν τῷ 4-ῳ φύλλῳ· «Ἀνεγνώσθησαν καὶ παρ' ἡμῶν μετ' ἐπιστάσις τὰ ἐν τῷ παρόντι τῶν τε θεοστεφῶν βασιλέων παλαιγενῇ θεσπίσματα, καὶ ἀειμνήστων πατριαρχῶν τῶν προκατόχων ἡμῶν σεπτὰ σιγίλλια τῷ ραυιζ' [= 1817] σωτηρίῳ ἔτει κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς τρεχούσης ε' ἰνδικτιῶνος. + Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος»¹⁾.

Τὰ ἐν τῷ κώδικι τούτῳ βασιλικά καὶ πατριαρχικά θεσπίσματα ἀναφέρονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐν τῷ νησίῳ τῆς Σωζοπόλεως μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. Ταῦτα περὶ τὸ τέλος τῆς 17-ης ἐκατονταετηρίδος ἀντέγραφεν ἐν Χάλκῃ ἐκ τοῦ αὐτοῦ κώδικος ὁ τότε τῶν Ἱεροσολύμων πατριάρχης Δοσίθεος· τὸ δὲ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑπάρχει ἐν τῷ 276-ῳ κώδικι τῆς παλαιᾶς πατριαρχικῆς συλλογῆς τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχείου²⁾. Παλαιότερον ἀπάντων τῶν θεσπισμάτων τούτων εἶναι ἐν χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου β' τοῦ Παλαιολόγου, ὅπερ συνετάχθη ἔτει

1) Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας, τ. 2, σ. 612—613.

2) Ἀ. Π.-Κεραμέως Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη, τ. 1, σ. 334—335.

1363-φ, μηνὶ ἰουλίῳ· τοῦτο ἐξέδωκε τύποις Ἰωάννης ὁ Σακκελίων¹⁾). Δι' αὐτοῦ ὁ αὐτοκράτωρ προνοεῖ περὶ τινος μονῆς τῶν ἁγίων δισμυρίων μαρτύρων, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἀνεγείρει ὁ θεὸς αὐτοῦ μοναχὸς Ἀθανάσιος ὁ Παλαιολόγος. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρυσόβουλλον ἡ μονὴ αὕτη διὰ τινος προστάγματος τοῦ αὐτοῦ αὐτοκράτορος εἶχεν ἀγρότας ἐξ Ἀρμενίων· διὰ τοῦ νέου δὲ χρυσοβούλλου ἐπικυροῦται τῇ μονῇ ἡ κυριότης τῶν κτημάτων καὶ τῶν ἀγροτῶν αὐτῆς καὶ πᾶσα τῶν ἐν Σωζοπόλει βασιλικῶν ὑπαλλήλων ἐπήρεια παρακωλύεται κατηγορηματικῶς. Κατὰ τὸ αὐτὸ χρυσόβουλλον ἐπικυροῦται τῷ Ἀθανασίῳ Παλαιολόγῳ καὶ ἐτέρας μονῆς ἡ κυριότης, τῆς τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, ἣτις εἶχεν αὐτῷ παραχωρηθῇ δι' ἐτέρου προστάγματος μετὰ τινων κτημάτων ἀναγεγραμμένων ἐν τινι χρυσοβούλλῳ λόγῳ τοῦ πάππου τοῦ αὐτοκράτορος, ἀγνώστῳ νῦν ἡμῖν. Ἡ μονὴ λοιπὸν τῶν ἁγίων δισμυρίων μαρτύρων, τιμωμένη καὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων ἀποστόλων, οἱ ἐξ Ἀρμενίων ἀγρόται αὐτῆς καὶ ἡ ἐτέρα μονὴ τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης εἶναι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ χρυσοβούλλου κτήματα μὲν ἐφ' ὅρῳ ζωῆς τοῦ Ἀθανασίου Παλαιολόγου, μετόχιον δὲ τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως μονῆς τῆς Θεοτόκου, τῆς ἐπονομαζομένης τοῦ Καλέως· αὕτη δὲ ἡ μονὴ κατὰ τὸ σιγίλλιον τοῦ πατριάρχου Μητροφάνους 3-ου, περὶ οὗ θὰ λεχθῶσιν αὖτις κατωτέρω, εἶναι αὕτη ἡ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Δεύτερον κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ἔγγραφον εἶναι ἐν ἀργυρόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου ε' τοῦ Παλαιολόγου, ὅπερ συνετάχθη ἔτει 1437-φ· ἐξέδωκε δὲ καὶ τοῦτο τύποις ὁ Σακκελίων²⁾). Δι' αὐτοῦ παρεχωρήθη τῷ τότε ἡγουμένῳ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου εἰς κῆπος καὶ ἐν μονύδριον τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, ὅπερ ἔκειτο ἀπέναντι τοῦ νησίου, παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Ἀκραν· ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐν τοῖς χάρταις τῆς πρὸς τὴν Μαύρην Θάλασσαν θρακικῆς παραλίας σημειοῦται ἀκρωτήριον ἁγίου Νικολάου καὶ Ἀκρας, τὸ νοτιοανατολικὸν ἀποτελοῦν τέρμα τοῦ κόλπου Μπουργάς.

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1466 καὶ 1468 ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἦτο «κεχαλασμένη τελείως καὶ ἐρείπιος», καὶ τότε ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ πρώτου, τὸ πρῶτον πατριαρχοῦντος, ἐδόθη αὕτη πρὸς ἀνακαίνισιν μοναχῷ τινι ὀνόματι Γερβασίῳ. Ταῦτα δὲ μανθάνομεν ἐκ γράμματος τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου, ἀπολυθέντος ἔτει 1489-φ, ἐπὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ πατριαρχίας· ὅπερ δίδει ἡμῖν ἱκανὰς πληροφορίας περὶ τῆς μονῆς³⁾). «Ἐπειδὴ», λέγει ὁ Διονύσιος, «ἐν τῇ πρώτῃ πατριαρχίᾳ ἡμῶν

1) Δελτίον, τ. 2, σ. 613—617.

2) Δελτίον τ. 2, σ. 617—619.

3) Ἐσφαλμένως ὁ Σακκελίων ὀρίζει τοῦτο τῷ 1482-φ ἔτει. Δελτίον, τ. 2, σ. 619—621.

ἐδόθη τῷ εὐλαβεστάτῳ ἐν μοναχοῖς κυρῷ Γερβασίῳ ἡ σεβασμία μονή, ἡ εἰς ὄνομα τιμωμένη τοῦ ἁγίου μου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἡ ἐν τῇ νήσῳ ἐγγύς που περὶ τὴν Σωζόπολιν διακειμένη, κεχαλασμένη οὕσα τελείως καὶ ἐρείπιος, αὐτὸς δὲ ἀναδεξάμενος αὐτὴν μετὰ τινων ἀδελφῶν καὶ ἀνέκτισε καὶ ἀνεκεράμωσε καὶ εἰς συμπέρασμα ἀγαθοῦ διὰ κόπων καὶ μόχθων πολλῶν ταύτην ἐβελτίωσε καὶ εἰς τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν αὐτῆς αὖθις ἀποκατέστησεν· ἐπεὶ οὖν εἰς αὖξησιν ἐγένετο δι' αὐτοῦ ἡ τοιαύτη μονή, ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ ἀμεταποίητον ἵνα καὶ ὧν εἶχε καὶ ἐκέκτητο ἔκπαλαι, μετοχίων δηλαδή, ἱερῶν ναῶν καὶ ἐτέρων κτημάτων κινήτων καὶ ἀκινήτων, ἔχῃ πάλιν ἡ τοιαύτη μονή εἰς αὖξησιν καὶ προκοπὴν αὐτῆς καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς ἐκεῖσε ἐνασκουμένοις. Ἐπεὶ οὖν μετὰ τῶν ἄλλων εὐρέθη μετόχιον αὐτῆς ὁ ἐντὸς τῆς Σωζοπόλεως ναός, εἰς ὄνομα δὲ τιμώμενος καὶ αὐτὸς τοῦ ἁγίου μου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς ὄντινα δὴ ναὸν κατοικεῖ ἀρτίως ὁ τῆς Σωζοπόλεως ἀρχιερεὺς, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἄλλοθι ἀνάπαυσιν (ἐπεὶ ἡ μητρόπολις αὐτοῦ κεχάλασται καὶ ἐφθάρη), ἔδει καὶ αὐτὸν τὸν ναὸν πάλιν ὑποκεῖσθαι τῇ ἐν τῇ νήσῳ μονῇ κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατήσασαν ἀρχαίαν ὑποτύπωσιν· ἄλλ' ἐπεὶ εὐρέθησαν παραλαβόντες αὐτὸν οἱ πρὸ αὐτοῦ ἀρχιερεῖς, διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀνάπαυσιν, ἐποίησαν δὲ ἀνταλλαγὴν καὶ ἔδωκαν ἀντ' αὐτοῦ τῇ σεβασμῇ μονῇ ἐκκλησίαν ἐτέραν ἐντὸς τῆς Σωζοπόλεως, εἰς ὄνομα δὲ τιμωμένην τῆς Παναγίας μου τῆς Ἐπισκέψεως, ἵν' ἐν τῷ διαπερᾶν ἐκ τῆς νήσου πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τοὺς ἐκεῖσε ἐνασκουμένους εὐρίσκωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἑαυτῶν ἀνάπαυσιν καὶ μὴ συγκυλινδοῦσθαι ταῖς κοσμικαῖς οἰκίαις· τούτου οὖν τοῦ ἀνταλλάγματος οὕτω προβάντος καὶ διαμείναντος μέχρι τοῦ νῦν μετὰ πατριαρχικῶν γραμμάτων ἐπικυρωτικῶν τοῦ τε κυροῦ Συμεὼν καὶ τῶν πρὸ ἡμῶν ἁγίων πατριαρχῶν, καὶ ἐπιβεβαιούντων αὐτῶν τοῦτο τὸ τῆς ἀνταλλαγῆς καὶ οἷον εἰπεῖν καὶ τὴν ἐκκλησίαν αὐτὴν γνησίαν εἶναι τῇ μονῇ διακελευομένων, ἔνθεν τοι καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν ἐπικυροῦσά τε καὶ ἐπιβεβαιουῦσα τὰ πατριαρχικὰ γράμματα ἐκεῖνα, τὰ δικαίως καὶ εὐλόγως παρὰ τῶν πρὸ ἡμῶν γεγονότα, ὀρίζει καὶ ἀποφαίνεται, ἵνα ἡ ἐκκλησία αὕτη τῆς Παναγίας μου τῆς Ἐπισκέψεως εἴη εἰς τὸ ἐξῆς ὑποκειμένη τῇ μονῇ ἀναφαίρετός τε καὶ ἀναπόσπαστος, ὡς δίκαιον κατὰ πάντα ἔχουσα ἡ μονή εἰς αὐτὴν διὰ τὸ καθόλου αὐτῆς ἀντάλλαγμα· καὶ ἐν ταῖς θείαις δὲ ἱεροτελεστίαις, ἡνίκα ὁ ὀσιώτατος καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς αὐτῆς μετὰ τῶν ἀδελφῶν διαπεράτῃ καὶ ἔλθῃ εἰς τὴν μονὴν ταύτην ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, τὸ ἱερολογῆσαι ἢ ἀκολουθίαν τὴν τυχοῦσαν ψάλλαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ, ἀναφέρει τὸ μνημόσυνον τοῦ πατριάρχου καὶ ἐκφώνως μνημονεύῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετὰ πάσης ἀδείας· εἰ

δὲ (εἰς) τοῦτο μὲν ὁ ἀρτίως ἀρχιερεὺς οὐκ ἀναπαύεται, ζητεῖ δὲ τὴν παλαιὰν συνήθειαν αὐτοῦ, αὐτὸς μὲν ἐξερχέσθω ἐκ τοῦ μετοχίου τοῦ τιμίου μου Προδρόμου, ἵνα προσηλωθῇ καὶ αὖθις ὁ τοιοῦτος ναὸς εἰς τὴν σεβασμίαν πατριαρχικὴν μονὴν τοῦ τιμίου μου Προδρόμου, κατὰ τὸν κανόνα τὸν λέγοντα εἶναι τὰ ὑποκείμενα τοῖς ὑποκειμένοις, καὶ ὅπου ἂν ᾗ αὐτῷ βουλευτόν, ἢ ἐτέρῳ τινὶ ἀρχιερεῖ τῶν μετ' αὐτόν, ὡς μὴ ἐθέλοντι τὸ ἀντάλλαγμα τοῦτο ὑγιὲς εἶναι, ἢ εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν ἰδίαν ἐνορίαν, ὅπου ἂν χρήζοι μητρόπολιν ποιησάτω διὰ τὴν ἰδίαν ἀνάπαυσιν».

Ἐτει 1545-φ, μηνὶ δεκεμβρίῳ, ἐπεσκέφθη τὴν μονὴν τοῦ Προδρόμου ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἱερεμίας ὁ πρῶτος· ἡγούμενος αὐτῆς τότε ἦτον ὁ ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς πατὴρ Νεόφυτος, ὅστις εἶχεν ἀνεγείρει τὴν ἐν ἐτέρῳ «καταντικρὺ νησιδίῳ» μονὴν τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, τὴν ἀνέκαθεν ὑπάρχουσαν ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἡγούμενος καὶ οἱ μοναχοὶ αὐτῆς ἐπεθύμουν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ τῆς μονῆς τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης κυριότης διὰ πατριαρχικοῦ γράμματος, ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας ἔπραξε τοῦτο προθύμως, συντάξας ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου καὶ δοὺς αὐτῇ γράμμα συνοδικόν, «ἵνα ἡ τοιαύτη σεβασμία μονὴ τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων Κηρύκου τε καὶ Ἰουλίττης ὑπάρχῃ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς προσκεκληρωμένη καὶ ἀφιερωμένη τῇ — — σταυροπηγιακῇ καὶ θείᾳ μονῇ τοῦ — — Προδρόμου».

Τὴν μονὴν ταύτην ἐπεσκέφθη καὶ ἕτερος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, Μητροφάνης ὁ τρίτος, ἔτει 1567-φ, ὅτε παρακλήσει τοῦ ἡγουμένου Ἀχιλλεῖου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν ἐπεκύρωσεν οὗτος διὰ νέου σιγιλλίου πάντα τὰ προνόμια τῆς μονῆς· ἡκύρωσε δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ σιγιλλίου καὶ γράμμα ἴδιον παλαιότερον, δι' οὗ εἶχε δώσῃ ἄδειαν τῷ Σωζοπόλεως μητροπολίτῃ τοῦ ἱερουργεῖν ἐν τῇ μονῇ καὶ ποιεῖν ἐν αὐτῇ χειροτονίας. Δι' ἐτέρου δὲ πάλιν σιγιλλίου ἐπεκύρωσε τὸ χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Παλαιολόγου καὶ γράμματα σιγιλλιώδη πατριαρχῶν τινων, οἷον Συμεῶνος, Ῥαφαήλ, Μάρκου, Μαξίμου, Νήφωνος, Ἰωακείμ καὶ Παχωμίου· ὧν ἀντίγραφα δὲν ἐσώθησαν ἄχρις ἡμῶν. Τὰ προνόμια καὶ τὰ γράμματα τῆς μονῆς ἐπεκύρωσε πάλιν ἔτει 1574-φ ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας ὁ δεύτερος. Οὗτος καὶ πάλιν ἔτει 1579-φ ἐκύρωσε τὸ δίκαιον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, ὅπερ εἶχεν αὕτη ἐπὶ τοῦ μονυδρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου. Σφύζονται καὶ ἕτερα τρία σιγιλλία τῶν πατριαρχῶν Μητροφάνους (1580) καὶ Ἱερεμίου (1580), ἐπικυρωτικὰ ὡσαύτως τῶν προνομίων τῆς μονῆς καὶ τῶν κτήσεων αὐτῆς.

Τελευταία μαρτυρία τῆς ὑπάρξεως τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου εἶναι ἡ

ἐπὶ χειρογράφου τινὸς εὐρεθεῖσα χρονολογία 1623· κατόπι τοῦ ἔτους τούτου ἀναφέρεται αὕτη ὡς κατεστραμμένη διὰ παντός, καὶ πρῶτος ὁ πατριάρχης Δοσίθεος ἐμνημόνευσε τῆς καταστροφῆς ταύτης, ὀρίσας ἐσφαλμένην χρονολογίαν οὕτως· «ὅτι ἐν τῇ κώμῃ Σταυριᾷ, ἀπεχούσῃ τοῦ Ἱεροῦ μίλια ἑβδομήκοντα δύο, ἐστὶ παρακείμενον νησίδιον, ἐφ' ᾧ ἦν μοναστήριον τῆς Θεοτόκου, διὰ δὲ τὸ φιλοξενηθῆναι ἐκεῖ Ῥώσους ληστὰς, μετὰ τὸ χίλιστον ἑξακοσιοστὸν ἔτος, ὁ Πιαλὴ πασσᾶς ἀπελθὼν μετὰ ὀθωμανικοῦ στόλου κατέστρεψε τὸ μοναστήριον καὶ τοὺς πατέρας διεσχόρπισε. Τὰ αὐτὰ καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τότε ἔπαθε τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὃ ἦν ἐν τῇ Θυνίᾳ νήσῳ· ἀλλὰ καὶ τὸ τοῦ Προδρόμου, ὅπερ ἦν ἐν τῇ Σωζοπόλει· ἀπελθόντων γὰρ τῶν Ὀθωμανῶν συλλαβεῖν τοὺς ἐκεῖσε καταφυγόντας Ῥώσους, οἱ Ῥῶσοι ἐστάθησαν ἔνδον ἐν τῷ μοναστηρίῳ καὶ ἐπολέμησαν αὐτοῖς· ὅθεν οἱ Ὀθωμανοὶ ἔπεμψαν ὕστερον καὶ κατηδάφισαν αὐτό»¹⁾.

Ἡ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου καταστροφὴ φαίνεται ὅτι ἐγένετο ἔτει 1626-ῳ, διότι οἱ ἐμφανισθέντες ἔτει 1623-ῳ Κοζάκοι εἰς τὰ τουρκικὰ τοῦ Εὐξείνου παράλια κατεδιώχθησαν ἐκεῖθεν ὀλοτελῶς μηνὶ ἀπριλίῳ τοῦ 1626-ου ἔτους· ἤδη ἀπὸ τοῦ 1623-ου τῶν Κοζάκων αἱ ἐπιδρομαὶ καὶ τῶν Τούρκων αἱ στρατιωτικαὶ ἐνέργειαι ἐν ταῖς παραλίῳ πόλεσιν ἦσαν σφόδρα καταθλιπτικαὶ διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς χριστιανούς, ὡς ἀποδείκνυσι τὸ γεγονός, ὅτι μηνὶ ἰουλίῳ τοῦ ἔτους τούτου ὁ τότε μητροπολίτης Σωζοπόλεως ἔδωκε τὴν ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ παραίτησιν «διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῆς πόλεως ἐκ τῶν συχνῶν αἰχμαλωσιῶν τῶν Ῥώσων καὶ τοὺς λοιποὺς περισπασμοὺς τῶν Ἀγαρηνῶν»²⁾.

Τῆς μονῆς δὲ καταστραφείσης οἱ μοναχοὶ διασώσαντες ὅσα ἡδυνήθησαν κινητὰ αὐτῆς πράγματα, οἷον ἱερὰ ἄμφια, σκεύη ἐκκλησιαστικὰ καὶ βιβλία, μετέφερον ταῦτα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρακατέδесαν ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου, ἔνθα καὶ σώζονται ἄχρι τοῦδε, ἐκτὸς τριῶν χειρογράφων βιβλίων, τῶν χρυσοβούλλων καὶ τῶν πατριαρχικῶν γραμμάτων, ὧν ἕνια μόνον ἐσώθησαν ἐν ἀντιγράφῳ. Τῶν τριῶν ἀπολεσθέντων χειρογράφων βιβλίων τὸ ἐν εὐρίσκεται σήμερον ἐν τῷ Βατικανῷ, ἐν τῇ συλλογῇ τῶν κωδίκων Reginae Svecorum, τὸ ἕτερον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς Φιλοθέου, καὶ τὸ τρίτον εἶχε μέχρι θανάτου ὁ μακαρίτης Ἰωάννης ὁ Σακκελίω. Τὰ πρωτότυπα τῶν χρυσοβούλλων καὶ τῶν πατριαρχικῶν γραμμάτων εἰσέτι δὲν ἐγνώσθησαν· ἐκ τῶν διασωθέν-

1) Δοσιθέου Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων. Ἐν Βούκουρεστίῳ 1715, σ. 1229. Πρβλ. Ἀ. Κ. Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν. Ἐν Κ/πόλει 1870, σ. 132—133.

2) Κ. Σάββα Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη, τ. 2, σ. 563.

των ἀντιγράφων δεκατριῶν μόνον ἐγγράφων μανθάνομεν, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Προδρόμου εἶχε καὶ τὰ ἐξῆς ἀπολεσθέντα καὶ ὅλως ἄγνωστα ἡμῖν ἐγγραφα.

1) Ἰωάννου β' τοῦ Παλαιολόγου πρόσταγμα, δι' οὗ παρεχωρήθησαν τῇ μονῇ τῶν ἁγίων δισμυρίων μαρτύρων οἱ κατὰ τὴν Σωζόπολιν εὕρισκόμενοι Ἀρμένιοι.

2) Τοῦ αὐτοῦ ἑτέρον πρόσταγμα, δι' οὗ παρεχωρήθη Ἀθανασίῳ τῷ Παλαιολόγῳ ἡ μονὴ τῶν ἁγίων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης.

3) Χρυσόβουλλον Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, πάππου Ἰωάννου β' τοῦ Παλαιολόγου.

4) Πατριαρχικά γράμματα παλαιότερα τοῦ 1489-ου ἔτους, οἷον Συμεὼν β', Ῥαφαὴλ α', Μάρκου β', Μαξίμου, Νήφωνος β', Ἰωακείμ α', Παχωμίου α' καὶ Θεολήπτου α'. Τὰ πρωτότυπα τῶν γραμμάτων τούτων εἶδον τῇ 16-ῃ ἑκατονταετηρίδι οἱ οἰκουμενικοὶ πατριάρχαι Μητροφάνης β' καὶ Ἱερεμίας β'.

Τῶν ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου διασωθέντων σκευῶν περιγραφὴν ἐξέδωκε Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανός· ἔχει δὲ αὕτη οὕτω¹⁾.

1) «Πυρεῖον (κατσί) ἀργυροῦν, χρυσοκάπνιστον τὰ κάτω, μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Προδρόμου ἐπὶ τῆς πλακὸς τῆς λαβίδος καὶ ἐπιγραφὴν ὅτι ἦτο ἀφιέρωμα τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος Καρὰ Γεωργίου карабокуроῦ εἰς τὴν αὐτὴν μονήν, ἐν ἔτει 1603, νοεμβρίου α'».

2) «Ἐξαπτέρυγα ἀργυρᾶ χρυσοκάπνιστα ἐν μέρει, ἀφιερωθέντα εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ὑπὸ τοῦ τιμιωτάτου ἄρχοντος Γεωργίου Τζαπέη καὶ λογοθέτου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Κομνηνῆς ἐν ἔτει 1601».

3) «Σταυρὸς μέγας τῶν ἐξαπτερύγων ξύλινος, περιηργυρωμένος μετὰ ἀπλοῦν καὶ ἀπέριπτον ἔλασμα, ἀφιερωμένος εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν ὑπὸ Γεωργίου Ἑρέτη κατὰ τὸ 1576 ἔτος».

4) «Δίσκος τοῦ παγκαρίου ἀργυροῦς, ἡμιπηχυαῖος περίπου τὴν διάμετρον, χρυσοκάπνιστος ἐν μέρει, μετὰ ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοιαύτην·

Ὁ δίσκος οὗτος, ὅστις ἐπροσηλώθη
ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τῷ τοῦ Προδρόμου
διὰ δαπάνης τῆς Κυρὸς τῆς ἐκ Βάρνης
(Ἰωάννης ὁ πατὴρ καὶ ὁ ἀνὴρ τῆς Πάσκος·
θυγάτηρ αὐτῆς Μαρία πρεσβυτέρα),
συνδρομῇ ὁσίου τε ἐν ἱερομονάχοις
κὺρ Ἰωαννικίῳ καὶ σὺν τῷ Μαλαχίᾳ,
σὺν ἱεροδιάκονον τῷ καὶ Παντελεήμῳ.

1) B. Κουτλουμουσιανοῦ Ὑπόμνημα ἱστορικὸν περὶ τῆς κατὰ τὴν Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου. Ἐν Κ/πόλει 1846, σ. 82—83.

5) «Λαμπαδοῦχοι (μανουάλια) δύο ὀρειχάλκινοι, ἀπλοϊκῶς κατασκευασμένοι, με ἐπιγραφὴν εἰς ἀμφοτέρους μεμερισμένην, ἤγουν εἰς μὲν τὸν ἕνα Ἐγένοντο οὗτοι οἱ δύο λαμπαδοῦχοι ἐν μητροπόλει θείᾳ Θεσσαλονίκῃς, ἀρχιερατεύοντος κυρ Παΐσιου.

Εἰς δὲ τὸν ἕτερον·

Πόθῳ συνεργία τε σὺν τῇ ἐξόδῳ
Πορφυρίου θύτου καὶ προηγούμενου.
χάριν τῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου.
,αχιβ'.

6) «Τέσσαρες μεγάλαι δεσποτικαὶ εἰκόνες, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου καὶ τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων· ὅτι δὲ αἱ εἰκόνες αὗται μετεκομίσθησαν ἐκ τῆς κατὰ τὴν Σωζόπολιν προειρημένης τοῦ Προδρόμου μονῆς, μαρτυρεῖ ἡ τούτων παλαιότης· εἰς δὲ τὸ κάτωθεν περιβάσιον τῆς εἰκόνης τῆς Θεοτόκου ἀναγινώσκεται καὶ ἐπιγραφὴ, λογογραφικῶς μὲν καὶ ἄνευ μέτρου τινὸς γεγραμμένη, καὶ κατὰ τὴν ὀρθογραφίαν ἡμαρτημένη ἐνιαχοῦ, ποιητικώτερον δὲ καὶ ἐν δωρικῇ μάλιστα διαλέκτῳ, οὕτως ἔχουσα.

Ω βασιλεια καλλίπαις, θεοῖο νύμφα μόνη
ἀγνά, ἃ χοροῖς εὐαγέεσσιν ἀγγέλων οὐρανίων,
ἀμερίων τληπόνων καινῶς ἐνήλασας φυλάν,
ἐξ ἰλύος αἰθερίων ἀμφιβιβάσασα ὕψος· τὸν
παντογόνου αἰωνοτόκου βασιλῆος υἱέα παμ-
μεδέοντα Λόγον, κόσμου γενετῆρα, ἐκ κα-
θαρῶν λογόνων τέκες ἀγνά φυλαχθεῖσα.

Χεῖρ Κωνσταντίνου Βυζαντίου ¹⁾).

Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανὸς ἐσημείωσεν ὡσαύτως καὶ τινὰς κώδικας, οἵτινες ἦσαν ἐξ ἀρχῆς κτῆμα τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου· ἀλλ' ἡ περιγραφὴ αὐτοῦ καὶ ἀτελὴς ἦτο καὶ ἀμέθοδος· διὸ καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ 1881-ου ἔτους ἐπιθυμήσας νὰ γνωρίσω πάντας τοὺς κώδικας τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου ἠρεύνησα ἰδίᾳ τὴν βιβλιοθήκην τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου, ἐκ δὲ τῆς ἐρέυνης ταύτης ἐγνώσθη ἱκανὴ ποσότης παλαιῶν χειρογράφων, ἂν μὴ σφόδρα σπουδαίων διὰ τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτοῖς ὑλικόν, ἀλλ' ὅμως σημειώσεως καὶ προσοχῆς ἀξίων διὰ τὰ ἐν αὐτοῖς σημειώματα, ἐξ ὧν σὺν ἄλλοις γνωρίζεται καὶ ἡ μονὴ τοῦ Προδρόμου ὡς ἀκμαία καλλιγραφικὴ σχολὴ ἀπὸ τοῦ 1428-ου μέχρι τοῦ 1623-ου ἔτους.

1) Βαρθ. Κουτλουμουσιανοῦ ὑπόμνημα, σ. 25—26.

Κώδικες τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου ὑπάρχουσιν ἐν Χάλκῃ 40, ὧν οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ σημειώματα ἔχουσιν οὕτως:

α') Ἀριθ. 1. Πανηγυρικὸν τοῦ 1360-οῦ ἔτους. Φύλλ. 463 β. «+ Ἡ παροῦσα βίβλος ἐγράφη παρὰ Ἰακώβου μοναχοῦ διὰ καταβολῆς καὶ ἐξόδου, Εἰρηναρχίας μοναχῆς. ὑπεράνεσεως καὶ μακαρίας μνήμης τοῦ υἱοῦ αὐτῆς, Θεοδούλου μοναχοῦ. προστετέθη δὲ καὶ ἀφιερῶθη παρ' ἀμφοτέρων, τῇ σεβασμῖα καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου παμμάκαρος Βασιλείου τοῦ μεγάλου· ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ τελειωθείσα, ὀκτακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ ὀγδῶ· ἰνδικτιῶνι τεσσαρεσκαίδεκάτῃ). μηνὶ ἰουλλίῳ ε' καὶ ι'. ἐν ᾧ μηνὶ δ' γέγονε καὶ ἡ ἄλωσις τῆς μεγάλης πόλεως Ἡρακλείας τῆς εἰς τὸν Πόντον ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. — Μετὰ δὲ ταῦτα ἀφιερῶθη ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου, καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῇ νύσῳ. ἀντίκρυς Σωζοπόλεως».

β') Ἀριθ. 2. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλίας τριάκοντα εἰς τὴν Γένεσιν· κῶδιξ μεμβράνινος τοῦ 11-ου αἰῶνος, οὗ ἡ προσθία σελὶς τοῦ 238-ου φύλλου ἔχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «+ Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχ(ει) τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, καὶ τοῦ τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐκ Σωζοπόλεως. ζρμ^ω [= $\frac{1}{1} \frac{6}{3} \frac{3}{2}$]: ἰνδικτιῶνος, ιε' + — + Ὁ μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος, γράφει ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν». Καὶ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ 239-ου φύλλου· «Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ θρόνου, καὶ τῆς ἐπαρχίας Νικαίας, ἐλθοῦσα ἡ ταπεινότης ἡμῶν, κατώκησεν εἰς τὰ ἀνεγερθέντα νέα κελλία παρ' αὐτήν. τότε καὶ τὴν ἱεράν ταύτην βίβλον, τὴν χρυσοστομικὴν Ἑξαήμερον, ἀνέγνω πᾶσαν καὶ κατετρύφησεν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἰς δόξαν, θεοῦ, ἀμήν: — ζρν': ,αχμβ' [1642]: μηνί, ἰουνίῳ: + — + Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης πρῶην Νικαίας, Πορφύριος, ἔγραψα ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν». Πρβλ. Β. Κουτλούμουσιανοῦ ὑπόμνημα, σ. 18.

γ') Ἀριθ. 10. Πανηγυρικὸν μεμβράνινον τοῦ 12-ου αἰῶνος. Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ (410)· «Ἐνέτι ,αχμβ' χυ | ἐν μηνὶ ἰουνίῳ κδ' | 'βοαθ' ἐζσ λκκθθ' αθ | νθωίλω | ωψλξλνθ | ωψι | πλνψχωχ' | ε | πθζιθωαελψλπλχ». = «ἦλθα ἐγὼ ὁ π(α)πα Αἰθανασίος εἰς τὸ μοναστήριον τὴν ὑπεράγιας Θεοτοκοῦ». Ἐπὶ τῆς 2-ας πινακίδος· «+ Ἐτοῦτω τὸ πανηγυρικὸν ἔνε τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τῷ νυσίον τῷ κειμένῳ ἀντίκρυ Σωζοπόλεως καὶ οἶος βουλευθῇ κτλ. Σεραφεῖμ. ἱε(ρο)μ(ο)ν(α)χ(ος). | + θ. η. ζ. σ. ε. γ. | β. α. ι. π. ο. ξ. | ν. μ. λ. κ. π. ω. | ψ. χ. φ. υ. τ. σ.» = «α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω».

δ') Ἀριθ. 16. Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ ὁμιλία· κῶδιξ μεμβράνινος τοῦ 10-ου αἰῶνος, ἔχων ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ 274-ου φύλλου τὸ ἐξῆς σημείωμα· «+ Τοῦτο τὸ βιβλίον ἐσταχόθ(η) ὑπὸ χειρὸς ἐλαχίστου Πορφυ-

ρίου ἱερο(μον)άρχ(ου)· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Κ(ύριο)ν: ζρθ^ω ἰνδικτ. ιδ'» [$\frac{1}{16001}$].

ε') Ἀριθ. 28. Συναξάριον ἐξαμήνων τοῦ $\frac{1}{3}\frac{4}{4}\frac{1}{2}$ -ου ἔτους, χάρτινον· ὅπερ, μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου, ἔχει δύο σημειώματα· α') «Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν | θ(ε)ῷ χάρις. | + Χ(ριστ)ὲ δίδου τοῖς ἐμοῖς πό|νοις χάριν. | + Ω παντέφορε καὶ τριφωτο|δοσία· ἡ τῷ κράτει σου τὸ | πᾶν περιστυχοῦσα· σκέπε | φρούρει φύλαττε τῷ | κτισομένῳ· | πίστει τὲ καὶ | πόθῳ τὴν δέλτον ὅλην ταύτην | σὺν τῷ γράψαντι πανευτελῇ | γραφέα [sic]. Ματθαίῳ τῷ | ῥακενδύτῃ: + + + | ἔτους ςων' ἰνδικτ. ι'». — β') «Τὸ Συναξάριον τοῦτο τὸ ἐξαμηναιῶν, ἐκομίσθη εἰς τὸ θείον μοναστήριον ἀπὸ τῆς θεοσώστου πόλεως Μηδείας, παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου προηγουμένου παπᾶ κυρ Μητροφάνους. Ἐσταχόθη δὲ καὶ ἀνεκαινίσθη διὰ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερο(μον)άρχ(ου), τάχα καὶ καθηγουμένου τῆς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς ταύτης τοῦ τιμίου Προδρόμου: + Ἐν ἔτει ζρη^ω. μηνὶ αὐγούστῳ: + + ,αχί' [= 1610] ἰνδικτιῶνος η'». Πρβλ. Ξ. Δ. Μογὲ Ἡ ἐν Χάλκῃ ἐλληνεμπορικὴ σχολή. Ἐν Κ/πόλει 1875, σ. 167, ἀριθ. 112.

ς') Ἀριθ. 32. Ψαλτήριον χάρτινον τοῦ 1557-ου ἔτους, οὗ ἡ προσθία σελὶς τοῦ 265-ου φύλλου ἔχει τὸ ἐξῆς σημείωμα· «+ Θ(εο)ῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος | Κωνσταντίνου τοῦ ἐκ Κρίτης (γρ. Κρήτης) θύτου τυγχάνοντος | ἐν ἔτει ζξε' ἰνδικτιῶνος ιε'. | Ἐγραψα δὲ καὶ ἐπροσήλωσα τοῦτο, | εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ τιμίου μου | ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς μνημόσυνον τῶν ἐμῶν γονέων, | καὶ ἐμοῦ τοῦ τλήμονος καὶ ἀμαρτωλοῦ· ὅπως | ἰλεως γενήσεται ἡμῖν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ καὶ ἀπ|αραιτήτως τῇ τοῦ κ(υρίο)υ καὶ θ(εο)ῦ καὶ σ(ωτῆ)-ρ(ο)ς ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ | δευτέρα παρουσία. Ναὶ γένοιτο ἡμῖν καὶ ὑμῖν, | τοῖς τοῦτο ἀναγινώσκουσιν, ἀμήν». Ἐτερον σημείωμα· «+ Ἐσταχόθη δὲ τοδεύτερο, καὶ ἀνακαινίσθη ὑπὸ χειρὸς Ἀκακίου. ἱερο(μον)άρχου Ἀχεληνοῦ τοῦ Παπάζογλη. ἐνέτι ζρνθ» [= $\frac{1}{16001}$].

ζ') Ἀριθ. 27. Τετραευαγγέλιον μεμβράνινον τοῦ 1369-ου ἔτους, ἔχον, μετὰ τὸ πέρας τοῦ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίου, τὸ σημείωμα τοῦτο· «Ἐτους ςωσῇ ἰνδικτ. η' μηνὶ σεπτεμβρίῳ κ' | θ(εο)ῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ πόνος | + ἐγρ(άφη) ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μονῇ τῶν Ὁδηγῶν». Ὁ καλλιγράφος ἐν τῇ κάτω ὥα τοῦ 188-ου φύλλου σημειοῦται, ὅτι τὸ τετραευαγγέλιον τοῦτο εἶναι τινὸς Σεβαστοῦ. Πρβλ. Βαρθολομαίου ὑπόμνημα σ. 18.

η') Ἀριθ. 34. Ἰωάννου Σχολαστικοῦ τοῦ τῆς Κλίμακος πλάκες πνευματικαί· τεῦχος μεμβράνινον τοῦ 1371-ου ἔτους, ὅπερ ἐγράφη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καλλιγράφου Ἰωάσαφ, ὡς δείκνυσι τὸ μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου

σημειώμα του· «Έτους ρωοθ̄ ινδικτ. θ̄ + μηνι μαίω ιε' + | + Θ(εο)ῡ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ̄ πόνος». Ἐν τῇ προσθία σελίδι τοῦ 1-ου φύλλου, ὅπερ ἦτον ἐξ ἀρχῆς ἄγραφον, ἐσημειώθη κατόπι τὸ ἐξῆς· «+ Ἡ παροῦσα βιβλος τοῦ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἀφιερώθη εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον ἐν τῷ νησίῳ τῆς Σωζωπόλεως. διὰ ψυχῆς [sic] σωτηρίας Τριακονταφύλλου, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μπόπος. εἴτις δὲ αὐτὴν τὴν βιβλὸν ὑπερήσει ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, νὰ ἔχει τὰς ἀράς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαία. ἔντη [γρ. ἐν ἔτει] ροβ̄ ινδικτ. ζῆς» [= $\frac{1}{1} \frac{5}{5} \frac{6}{6} \frac{3}{4}$]. Ὁ δέτης ἔνδον τῆς πρώτης πινακίδος ἔθετο τρία χάρτινα φύλλα· τούτων δὲ τὸ πρῶτον ἔχει τὰ σημειώματα ταῦτα.

α') «+ Τῷ σταχωτῇ εὐχεσθαι εἰς ὅσα καὶ αὐτὸς ἐκπεπόνηται ἵνα καὶ αὐτὸς εὖρι ἴλεος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρήσεως. — Ἐλάχιστος καθηγούμενος τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ τιμίου μου ἐνδόξου, προφήτου προδρόμου· καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου Γερμανὸς ἱερομόναχος ὁ σίατρὸς [= ἱατρός]· ἐνέττι· ρπδ'. ἰνδ. δ» [= $\frac{1}{1} \frac{5}{5} \frac{7}{7} \frac{5}{6}$].

β') «Ἦλθε τὸ παρὸν βιβλοῖον εἰς τὸ ἅγιον μοναστήριον ἀφιερωθεῖς π(α)ρά τινος Τριανταφύλλου. ἔτους. ροβ'. ἰνδικτ. ζῆς. ἐγράφει παρὰ τινος διδασκάλου. Ἰωάσαφ̄ τούνομα τῶν καιρῶν τῶν χριστιανῶν βασιλέων. ἔτους ρωοθ'. ἰνδ. θῆς̄ μαίου ιε'. ἤφερε πάλιν θεοῦ οἰκονομείας ὁ Καρά-γεώργις ὁ καραβοκύρις ἀπὸ τὴν Μήδεια. ἓνα ψαλτήριον τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου, Ἰωάσαφ̄ γράματα. ἔτους. ρριδ̄ ἰνδ. δῆς̄. μηνι ἰουλίου. κδ. ἔχει τὸ ψαλτήριον ὅπου ἐγράφει. ἔτους. ρωπζ̄. μηνι σεπτε^ρ. ιζ̄ ἡμέρα ς καὶ διὰ ἐνθύμησι τὸ ἔγραψα. ἵνα ὁ Κλήμακας πρότα γραμμένος. ἡ χρόνους. ἀπὸ τὸ ψαλτήριον. αὐτὸς ὁ ἡγούμενος ὁ Γερμανὸς ἔγνηε Ἡρακλῆας μροπολίτης εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κῦρ Ἰερεμία. τὸ ψαλτήριον. ἔχει τὸν ἀκαθιστον ὕμνον. ἔχει καὶ τὴν μετάλιψιν, τακεφάλεια ὄλλα χρυσα. ἡγούμενος. Ἰωσήφ̄ ἱερομόναχος. τοῦ καιροῦ». Τὸ σημείωμα τοῦτο ἐγράφη ἔτει ρριδ' [= $\frac{1}{1} \frac{6}{6} \frac{9}{9} \frac{5}{6}$]. Ἄτερον δὲ σημείωμα ἐν τῷ 2-ῳ χαρτίνῳ φύλλῳ δῆλον ποιεῖται, ὅτι τὸ τεῦχος τοῦτο ἐχομίσθη ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ μονὴν τῆς Θεοτόκου ἔτει 1687-ῳ, μαρτ. 12. Πρβλ. Ε. Μογὲ Ἡ ἐν Χάλκῃ ἑλληνεμπορικὴ σχολή, σ. 162, ἀριθ. 30.

δ') Ἀριθ. 40. Τριώδιον χάρτινον, ὅπερ ἐν τῷ 334-ῳ φύλλῳ ἔχει τὸ σημείωμα τοῦτο· «Τριώδιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφῆτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰω(άννου) | γραφήσαδε τὴν ἐν τινίσῳ τῆς Σωζοπόλεως | ἔτους ρπλ̄» [= $\frac{1}{1} \frac{4}{4} \frac{8}{8} \frac{1}{2}$]. Πρβλ. Ε. Μογὲ Ἡ ἐν Χάλκῃ ἑλληνεμπορικὴ σχολή, σ. 161, ἀριθ. 25.

ε') Ἀριθ. 42. Τριμήναιον (Ἰουνίου, Ἰουλίου, Αὐγούστου) χάρτινον, ὅπερ

ἔχει τὸ σημεῖωμα τοῦτο· «+ Εὐχεσθαι καὶ συγχωρήσατε ἁμαρτωλῷ Γρηγορίῳ ἱερομονάχῳ. τῷ ἀνακαινήσαντι καὶ σταχόσαντι, τῇνδε τὴν τριμηναίαν βίβλον καὶ παντελῶς διεφθαρμένην. γράψας καὶ τὸν αὐγουστον ἡμέρας δεκαδύο». Ὁ κῶδιξ αὐτὸς ἐγράφη τῷ 14-ῳ αἰῶνι, ὁ δὲ Γρηγόριος ἀπλῶς ἐστάχωσεν αὐτόν, ἀνεπλήρωσε δὲ καὶ τὰ ἐφθαρμένα καὶ τὰ ἐλλείποντα αὐτῷ φύλλα. Ἑτέρα ἀνακαινίσις καὶ στάχωσις ἐγένετο, κατὰ τι σημεῖωμα, ὑπὸ Ἰωαννικίου ἱερομονάχου τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου.

ια') Ἀριθ. 49. Παλλαδίου λαυσαϊκὸν καὶ Δωροθέου ἁββᾶ λόγοι· τεύχος χάρτινον τοῦ 16-ου αἰῶνος, ἔχον εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ τὸ ἐξῆς σημεῖωμα τοῦ 17-ου αἰῶνος. «+ Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς θείας ἱερᾶς βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσῃ τῇ νήσῳ κειμένου, ἀντικρὺ Σωζοπόλεως». Εἴτα· «Μετῆλθον ὅλην τὴν βίβλον ταύτην, ἀλλ' ἐσφαλμένη ἐστὶν ὅλη κατὰ τὴν γραφὴν καὶ ἀδιόρθωτος, ψυχωφελεστάτη δὲ κατὰ τὴν ἐννοιαν. Ὁ Ἡρακλείας Καλλίνικος ραφικῶς ὀκτωβρίῳ» [= 1726] ¹⁾. Πρβλ. Ε. Μογὲ ἐνθ. ἀνωτ. σ. 160, ἀριθ. 21.

ιβ') Ἀριθ. 57. Παρακλητικὴ χάρτινος, γραφεῖσα ἔτει 1519-ῳ· ἥς ὁ καλλιγράφος ἔγραψεν εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ταῦτα· «Ἐπληρώθη ἡ παροῦσα Παρακλητικῇ. ἡ τετράρχος. ἐν μηνὶ μαρτίῳ κδ. ἰνδικτ. ζῆς. τῷ ζῷ. κζῷ ἔτους. καὶ ἐγράφει διαχειρὸς ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ. καὶ ἁμαρτωλοῦ Ἀντωνίου μοναχοῦ ἐν τῷ νησίῳ: εὐχεσθαι καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ οἱ ἀναγινώσκοντες. διὰ τῶν πολλῶν μου πταισμάτων. σῶσον κέ πάντας τοὺς μέλλοντας ἀναγινώσκειν. καὶ λύτρωσαι πάντας ἡμᾶς ἐκ τῶν σκανδάλων τοῦ πονηροῦ. καὶ ὁ θεὸς ἀξιῶσ(αι) πάντας ἡμᾶς τῆς βασιλείας ἐπιτυχεῖν. γένοιτο γένοιτο. ἀμήν.—Βίβλος πρὸς ἡμῶν τὸ γλυκὺ πέρας φθάσαν. ψυχῆς ἔαρ τίθησιν εἰς θυμηδίαν. τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν χάρις ἀμήν». Ἀνωθεν δὲ τούτου τοῦ σημειώματος ἔγραψεν ἕτερος τῷ 16-ῳ αἰῶνι ταῦτα· «+ Ἡ παροῦσα Ἐπαρακλητικῇ. ὑπάρχει τοῦ μεγάλου Νικολάου, τοῦ ὑποκνημένου. τῇ ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου. τοῦ ἐν τῷ νησίῳ ἀντήκρι Σωζοπόλεως. καὶ μηδεὶς τολμήσῃ ἐξῶσαι αὐτὴν ἐκ τῆς εἰρημένης μονῆς. ἵνα μὴ καὶ τὸν μέγαν Νικόλαον ἐγύρη κατ' αὐτοῦ εἰσαγανάκτησιν:—Μ(η)-τ(ρο)φ(ά)ν(ης) ἱ(ε)ρο(μόν)αχ(ο)ς».

ιγ') Ἀριθ. 63. Πεντηκοστάριον τοῦ 14-ου αἰῶνος ἐκ χάρτου βαμβακεροῦ, ὅπερ ἔτει ζπθ' ἰνδ: θ' [= 1589] ἐσταχώθη ὑπὸ τοῦ Προδρομικοῦ μοναχοῦ καὶ προηγούμενου Γερμανοῦ.

1) Περὶ τοῦ Καλλινίκου τούτου ὅρα Σάθα Μεσ. βιβλιοθ. τ. 2, σ. 467, 527. Κωνσταντίου πατριάρχου ἐλάσσ. συγγρ. σ. 152—153. Ἀθαν. Κ. Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, σ. 324.

ιδ') Ἀριθ. 77. Ψαλτήριον μεμβράνινον τοῦ 13-ου αἰῶνος, ἔχον ἐν τῇ κάτω ὡς τῆς ὀπισθίας σελίδος τοῦ 45-ου φύλλου τὸ σημείωμα τοῦτο· «+ Τωπαρον ψαλτηρη αἶναι του τιμίου Προδρ(όμου) ἀντίκρῃ Σοζοπόλεως καὶ ὁπιος τοᾶπόξενόσι, ναῆναι αφωρισμένος».

ιε') Ἀριθ. 85. Μηναῖον τοῦ Ἰουνίου χάρτινον, ὅπερ ἐγράφη ἔτει 1554-ω· ἔχον ἐν τῇ ὀπισθία σελίδι τοῦ 256-ου φύλλου τὸ σημείωμα τοῦτο· «+ Ἐτελιώθ(η) ὁ παρὸν μὴν ἰούνιος. ἔτους ζ^ω. ξγ^ω. ἡμέρα β^ς. νοεuriώ: εἰς τὰς πέντε: Διαχειρὸς ἐμοῦ ταπεινοῦ καθηγούμενος [sic], τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου Μαξίμου ἱερομονάχου».

ις') Ἀριθ. 87. Πεντηκοστάριον χάρτινον τοῦ 1428-ου ἔτους. «Ἐτελειώθη ἡ παροῦσα βίβλος αὕτη διὰ χειρὸς καμοῦ τοῦ ἀμαρτολοῦ Μανουὴλ τοῦ ταβουλαρ(ίου) Σωζοπόλεως. καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες ταύτην ευχεστε μι διατὸν κν'. ἔτους ςΠδς' ἰνδικτ. ς' μηνὶ φευρουαρίω β' τῆς παναγίας ἀχράντου ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. αἱ γραφαὶ δὲ μενοῦσαι τῶν ἀπαιώνων. οἱ δὲ δακτυλοὶ μου ὑποχὸς βρο-
τουνται».

ιζ') Ἀριθ. 89. Ἑβδομαδάρια καὶ διάφοροι ἁσματικαὶ ἀκολουθίαι· τεῦχος χάρτινον τοῦ 1601-ου ἔτους. «+ Ἡ ἱερά αὕτη βίβλος ἐγράφη διὰ χειρὸς Μ(ητ)ροφάνους ἱερομονάχου. καὶ ἐσταχόθη ὑπὸ τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερο(μον)άχ(ου), ἐφημερίου ὄντος ἐν τῇ θεοσώτῳ πόλει Μεσημβρία, ἀρχιερατεύοντος κυροῦ Χριστοφόρου. οἱ οὖν ἀναγινώσκοντες αὐτῇ, εὐχεσθε ὑπὲρ ἀμφωτέρων: — ζ^ω ρ^ω ι^ω. μηνὶ σεπτεβρίῳ. ἰνδικτ. ιε^{ης}».

ιη') Ἀριθ. 102. Μηναῖον χάρτινον τοῦ Δεκεμβρίου, γραφὲν τῷ 16-ω αἰῶνι· ἦτο δὲ τοῦτο πρότερον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου.

ιθ') Ἀριθ. 103. Μηναῖον χάρτινον τοῦ Ἰανουαρίου, ὅπερ ἐγράφη ἔτει 1608/9-ω. «+ Τὸ παρὸν μηνέον ἐγράφι, διὰ χειρὸς ἐλαχίστου Μ(ητ)ροφάνους ἱερομονάχου, καὶ τυπικάρι τῆς ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς, καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. τοῦ εὐρισκομένου ἐν τῇ Μαῦρῃ Θαλάσσῃ, ἀντίκρι Σωζοπόλεως. ἐν ἔτη. ζρις'». Εἶτα· «+ Καὶ τὸ παρὸν ἐσταχόθη ὑπὸ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερομονάχου».

κ') Ἀριθ. 104. Μηναῖον χάρτινον τοῦ Φεβρουαρίου, τοῦ 16-ου αἰῶνος. «Ἐτελειώθη ὁ παρὼν μὴν φευρ(ου)άριος). ἐν μηνὶ αὐγούστου η'. ἡμέρα δευτέρα, ἰνδικτ. ζ^{ης} ἐγράφη [= 1534]. ἐν τῷ νησίῳ. τοῦ τιμίου [ἐν]δόξου προφήτου. προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰω(άν)νου). Ἀβραάμιος μοναχός».

κα') Ἀριθ. 106. Μηναῖον χάρτινον τοῦ Φεβρουαρίου. Μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ· «Τέλος τοῦ φευρουαρίου μὴνός, ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ: — η': — ἐν ἔτη. λαφ'η'. ζρις': — ξ β ψ π σ φ θ' ν β ω ι ε π σ ξ λ' ν θ υ λ ω [= Μητρο-
...

φάνης ιερομόναχος]: — Τῷ συσταχικότ(η) εὔχεσθαι, σὺν τῷ γεγραφεκότι, ὅπως ἴλεως γενήσεται ὁ κ(ύριος) αὐτοῖς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως: — ζ^ω ρ^ω ζ^ω. 1599 + ».

κβ') Ἀριθ. 107. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἀπριλίου. «Ἐτελειώθη ὁ παρῶν μὴν ἀπριλλιος. ἐν μηνὶ ἀπριλλί(ω) δ^η. ἡμέρα παρασκευὴ τοῦ Λαζάρου. ἐνέτει τῷ, ζ^ω. μα^ω [= 1533]. ἰνδικτ. ς'. ἐν τῷ νησίῳ τοῦ τιμίου Προδρόμου. Δόξα σοι Χ(ριστ)έ. ὁ δοὺς ἀρχὴν καὶ τέλος. ἀμήν. Ἀβραάμιος (μον)-αχ(ός). τάχα καὶ ἱεροδιάκον».

κγ') Ἀριθ. 108. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουνίου. Ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ 181-ου φύλλου. «Ἐτελιώθ(η) ὁ παρὼν μὴν ἰούνιος τῷ ζ. κβ^ω ἔτος [= 1514]. ἡμέρα β^α: ἰουλλ. ιζ^η. ἰνδικτ. β'». Καὶ ἐν τῇ προσθίᾳ σελίδι τοῦ 185-ου φύλλου. «Ἐγράφη μηνὶ ὀκτωβρίῳ κγ^η ἰνδικτ. γ'. τῷ ζ^ω. κγ^ω ἔτος: ἐν τῷ νισίῳ [= 1514].

κδ') Ἀριθ. 109. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουνίου. «Ἐτελειώθ(η) ὁ παρὼν μὴν ἰούνιος κατὰ μῆνα μάρτ(ιον) κη'. τῇ κα' τῆς δ' ἐβδομάδ(ος) τῆς ἀγίας τεσσαρακ(οστῆς) ὥρα ς'. γραφὲν παρ' ἐμοῦ, ἐν ταύτ(η) τῇ σεβα(σμίᾳ) βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφή(του) προδρ(όμου) καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοδοσίου οἰκτροῦ, καὶ τῶν ἐλαχίστων ἱερομονάχου ἐλαχιστοτέρου, ἐν τῷ νισίῳ ἀντικρὺ Σωζοπόλ(εως) τῆς Μαύρης Θαλάττης. Οἱ τοίνυν ἀναγινώσκοντες σὺν θεῷ, ἔρρωσθε. καὶ τῶν ἐμῶν σφαλμάτων μηδ' εἰς μεμφέτω ὧ φίλοι Χριστοῦ. διότι ἀμαθεῖς ὑπῆρχον. ζκαβ^ω. ἰνδικτ. ιβ^α» [= 1614].

κε') Ἀριθ. 110. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουλίου. «Τὸ παρὼν μηναιὸν τὸ πρῶτον τοῦ ἰουλίου. ἐγράφει ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰω(άννου) τῇ ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρῳ Σωζοπόλ(εως) καὶ ἐτελειώθη ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζρλ' [= 1623]. μηνὶ ἀπριλλί(ω) δ'». — «+ Ἐσταχώθ(η) παρὰ Μ(ητ)ροφάνους ἱερομονάχου καὶ προύγουμένου τοῦ Χαμοδράκι».

κς') Ἀριθ. 111. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουλίου. «Τὸ παρὼν μηναιὸν τὸ δεύτερον τοῦ ἰουλίου ἐγράφει ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῇ ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρῳ Σωζοπόλ(εως). καὶ ἐτελειώθη ἐν τῷ ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζρλ' [= 1623] μηνὶ μαίῳ λ': — ». — «+ Ἐσταχώθ(η) παρὰ Μ(ητ)ροφάνους ἱερο(μον)άχου καὶ προύγουμένου τοῦ Χαμοδράκι».

κζ') Ἀριθ. 112. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουλίου [$\frac{1}{1} \frac{5}{5} \frac{5}{5} \frac{4}{5}$]. «Ἐτελειώθη ὁ παρὼν μὴν. ὁ ἰούλ(ιος). ἐν ἔτη ζξγ^ω: — + ὁ καθηγούμενος, τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου Μάξιμος ἱερομόναχος».

κη') Ἀριθ. 113. Μηναιὸν χάρτινον τοῦ Ἰουλίου [1514]. «Ἐτελιώθ(η)

ὁ παρῶν μὴν ὁ ἰούλιος ἐν ἔτη τῷ ζ^ω. κγ^ω, ἰνδικτ. γ' ὀκτ. κα' ἡμέρα ζ^η: — ἐν τῷ νησίῳ».

κθ') Ἀριθ. 119. Τυπικόν χάρτινον τοῦ ἁγίου Σάβα. Ἐν τῇ ὀπισθία σελίδι τοῦ 209-ου φύλλου· «Χεῖρ Γρηγορίου ἁμαρτωλοῦ Ἀλυάτου. | + Ἐγράφη τὸ παρὸν τυπικόν, διὰ συνδρομῆς καὶ ἐξόδου, τοῦ τιμιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κυροῦ Δοσιθέου. καὶ καθηγουμένου τοῦ εὐαγοῦς Ξενῶνος, τοῦ Ἀρματίου. ἐν ἔτει, $\overline{\zeta}^{\omega} \overline{\pi}^{\omega} \overline{\nu}^{\omega}$ [= $\frac{1446}{1447}$]. ἰνδικτ. ι^η. δότε οὖν συγγνώμην τοῖς σφάλμασιν, ὡς ἀγροίκῳ πάνυ γε: + λ' $\overline{\pi}^{\omega} \overline{\xi}^{\omega} \overline{\epsilon}^{\omega} \overline{\alpha}^{\omega} \overline{\beta}^{\omega} \overline{\xi}^{\omega} \overline{\sigma}^{\omega} \overline{\nu}^{\omega}$ θ' $\overline{\varsigma}^{\omega} \overline{\epsilon}^{\omega} \overline{\omicron}^{\omega} \overline{\phi}^{\omega} \overline{\lambda}^{\omega}$, θ' $\overline{\xi}^{\omega} \overline{\beta}^{\omega} \overline{\nu}^{\omega}$ » [= Ὁ θεὸς μεθ' ἡμῶν ἀδελφοί, ἀμήν]. Εἶτα διὰ χειρὸς ἐτέρας· «+ Μετὰ δὲ παραδρομῆς χρόνων, ἀφανησθέντων καὶ παντελῶς ἐρημωθέντων τῶν μοναστηρίων ὑπὸ τῶν Ἀγαρινῶν μετετέθῃ. τοίνυν δὲ ἀφιερόθῃ, ἐν τῇ θείᾳ ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ πριάρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. ὑπὸ τοῦ πανιεροτάτου μροπολίτου Μεσημβρίας. κυροῦ Ἰγνατίου τοῦ ἐν Κρίτ(η). ἐν τῷ νησίῳ τῷ χειμένῳ ἀντίκρι Σωζωπόλεως. ἐν ἔτη $\overline{\zeta}^{\omega} \overline{\eta}^{\omega} \overline{\beta}^{\omega}$ [= $\frac{1583}{1584}$]: — τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσσει». Ἐν τῇ προσθία σελίδι τοῦ 214-ου φύλλου· «Τῷ ζρχή [= 1620]. ετους ἐκειμίδῃ. ὁ μακαρήτης ὁ πρῶηγούμενος παπὰ κύρ Μ(η)τροφάνης ὑπάρχων ἐκ πώλεος Σοζόπολεος. ἐν μηνὶ μάρτιῳ. δ. ἡμέρα σαβατω τοῦ ἁγίου Θεοδόρου τοῦ τήρωνος. πρώτ. εὐδομάς τῶν νηστιῶν αἰώνειά ἡ μνημι αὐτοῦ».

λ') Ἀριθ. 129. Συμεῶνος Μεταφράστου βίοι καὶ μαρτύρια· τεῦχος χάρτινον. Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ· «+ Ἐλαβα ταύτην τὴν βίβλον τοῦ νοεμβρίου μηνὸς τὴν μετάφρασιν, σὺν τῷ ἐπιλοίπῳ, ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐκ τῶν χειρῶν διδασκάλου Ἰλαρίωνος τοῦ ἐκ Κρήτης. ἦν καὶ γράφας οἰκείους χερσὶν ἐξαπέστειλεν, ὁ ἡμέτερος ἐν ἱερομονάχοις καὶ προηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς ἡμῶν τοῦ τιμίου Προδρόμου, κύρ Ματθαῖος ὁ Δροσᾶς, ἐνεκεν ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ εἰς μνήμην τὴν διηνεκῇ. ἐνέτ(ει) $\overline{\zeta}^{\omega} \overline{\rho}^{\omega} \overline{\eta}^{\omega}$ [= 1608], ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ιδ ἰνδικτ. η^η. ἡμέρα, ε^η. — + Ὁ ἐν ἱερομονάχοις ἐλάχιστος Πορφύριος, σὺν τῷ γέροντι κύρ Ἰερεμία εὐρεθέντους [sic] ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναγκαίας χρείας κατεπηγούσης ἡμᾶς, τοῦ μοναστηρίου, περὶ χαρατζίων προβάτων τὲ καὶ δεκάτων».

λα') Ἀριθ. 131. Βίος Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· κῶδιξ χάρτινος τοῦ 15-ου αἰῶνος, ἔχων ἐν τῇ προσθία σελίδι τοῦ ἐσχάτου φύλλου τὸ ἐπόμενον σημείωμα· «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τοῦ τιμίου Προδρόμου. τοῦ εὐρίσκοντος ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσσει. ἀντίκρι Σωζοπόλεως». Ἐν τῇ ὀπισθία σελίδι τοῦ αὐτοῦ φύλλου· «+ Τὸ ἐπτάκις χηλιῷστό πέμπτῳ [1596—1597] ἔγινε ἱερεὺς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος Ἡσαΐας εἰς τὴν Αγαθῶπῶλην καὶ ἐχειρωτονίθην παρὰ τοῦ ἁγίου τοῦ ἐπισκόπου κύρ Ἀντονίου» κτλ.

λβ') Ἀριθ. 137. Ὁμιλίαι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τεῦχος χάρτινον, ὅπερ ἐν τῷ 209-ῳ φύλλῳ ἔχει τὰ σημειώματα ταῦτα· «Τὸ παρὸν ἐγγράφει ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρου Σωζοπόλεως. καὶ ἐτελειώθη τὸ ἔτος ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ζρλα' [= 1623] μηνὶ μαΐῳ ιδ': — — + Ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν σὺν ἄλλοις βιβλίοις διὰ χειρὸς τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου τῆς ἀνωθεν ρηθείσης θείας μονῆς κυρίου Ματθαίου τοῦ Δροσᾶ, τοῦ ἐκ Κρήτης ὁρμωμένου: — + ὁ δὲ ταπεινὸς μητροπολίτης Νικαίας, Πορφύριος ἔγραψε ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν. + καὶ ἐσταχῶθη παρὰ Μ(ητ)ροφάνους ἱερο(μον)άρχου καὶ προυγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς: — αὐγούστ(ου) ιη': — ».

λγ') Ἀριθ. 138. Ἰωάσαφ Καντακουζηνοῦ ἀπολογία κατὰ τοῦ Μωάμεθ· τεῦχος χάρτινον ἐκ φύλλων 184, ἔχον μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου τὸ ἐπόμενον σημείωμα· «Τὸ παρὸν πόνημα, ἐξετέθη παρὰ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Καντακουζηνοῦ. τοῦ διὰ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος μετονομασθέντος. Ἰωάσαφ μοναχοῦ. ἐγράφη δὲ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαθῆ Χριστοφόρου ἱερομονάχου τάχα καὶ προηγούμενου. τῆς μονῆς τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. ἐν τῷ νησίῳ τῆς Μαύρης Θαλάσσης. τὸ κείμενον ἀντίκρου Σωζουπόλεως. ἀρχιἐρατεύου(ν)τος ἐν ταύτῃ τοῦ πανιερωτάτου κυροῦ Εὐθημίου. καὶ ἡγουμένεβοντος ἐν τῇ καθ' ἡμῶν μονῇ κυροῦ Γερμανοῦ. ἐκ τῆς Πελοποννήσου. ἐν μηνὶ φεβρουαρίου. εἰς τὲς κ. ἔτους, ζ'γ'. ἰνδικτ. ιγ'» [= 1585].

λδ') Ἀριθ. 144. Αἱ ἱεραὶ λειτουργίαι· τεῦχος χάρτινον ἐκ φύλλων 88, ἔχον εἰς τὸ τέλος τὸ «+ κόπος πόνος τέ, παπᾶ Θεοδοσίου, | κτήμα ἴδιον, παπᾶ κύρ Ἀμβροσίου. ζρκβ'» [= $\frac{1}{6}\frac{6}{1}\frac{3}{4}$]. Ἐπὶ τοῦ 1-ου φύλλου· «Κτήμα τίμιον, Ἀμβροσίου τοῦ θύτου. | ἀφιερωθὲν, ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ. | καὶ βασιλικῇ. ἱερᾶ τε καὶ θείᾳ | πατριαρχικῇ, τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου. | ἐν τῷ νησίῳ, ἀντίκρου Σωζοπόλου, | μηδεὶς τολμήσει, ταύτην λαβεῖν οὐδόλως, | ταύτης ξενῶσαι, ἀφωρισμοῦ ἐν βάρει. | καὶ τῆς ἀρᾶς δέ, τοῦ τιμίου Προδρόμου | τῶν πατέρων τε, τῶν ἁγίων συνόδων».

λε') Ἀριθ. 147. Ὁκτώηχος χάρτινος. «Ἡ παροῦσα Ὁκτώηχος ἐγγράφει ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῇ ἐν τῷ νησίῳ ἀντίκρου Σωζοπόλεως. προστάξει καὶ ἀναλώμασι, τοῦ πανιερωτάτου σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου ἡμῶν αὐθεντός καὶ δεσπότης μητροπολίτου κυρίου κυρίου Πορφυρίου. καὶ ἐτελειώθη τῷ ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ζρκη' [= 1620] ἐν μηνὶ ἰουλίῳ κς': — ». — «+ Ἐσταχῶθ(η) παρὰ Μ(ητ)ροφάνους ἱερο(μον)άρχου, καὶ προυγουμένου τοῦ Χαμοδράχι».

λς') Ἀριθ. 155. Κατάστιχον τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, ἐν ᾧ περιέχονται καταγραφαὶ χωρῶν, πόλεων καὶ χωρίων μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐν αὐτοῖς κατοικούντων ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Φύλλα ἡριθμημένα ρογ'. Ἐνδον τῆς πρώτης πινακίδος εἶναι διὰ κοκκίνης μελάνης γεγραμμένον τὸ ἐξῆς σημείωμα. « $\text{Α}\chi\zeta^{\omega}$ [= 1606] ἐγένετο τὸ κατάστιχον τοῦτο $\frac{\Pi}{\rho} \bigg| \frac{\Phi}{\sigma}$. μηνὶ νοεμβρίῳ ἐτελειώθη». Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φύλλῳ ἕτερον σημείωμα· «+ Ἐγένετο καὶ τὸ κατάστιχον τοῦτο τῆς Ἀσπρης Θαλάσσης. διὰ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερο(μον)άρχου τάχα καὶ τυπικάρης ὧν, τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς ταύτης τοῦ τιμίου Προδρόμου. $\zeta\rho\delta^{\omega}$ » [= 1606].

λζ') Ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Εὐαγγέλιον μεμβράνινον τοῦ 11-ου αἰῶνος. Ἐν τῇ προσθίᾳ σελίδι τοῦ 3-ου φύλλου· «+ Ἐκοσμίθη τὸ παρὸν, διὰ χειρὸς Μ(ητ)ροφάνους (μον)αχ(οῦ) τοῦ ποτὲ ὀνομαζομένου Μιχαὴλ Παμφυλίτου τοῦ ἐκ Σωζοπόλεως ἢ πατρὶς αὐτοῦ: ἐν ἔ(τει) $\zeta\rho\beta^{\omega}$ [= $1599\frac{3}{4}$]. ἔσω ἐν τῇ νήσῳ τοῦ βασιλικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ μοναστηρίου τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰω(άνν)ου: ὅπερ ἐστὶ προσηλωμένον ἐν αὐτῇ τῇ θείᾳ μονῇ εἰς αἰῶνων αἰῶνων μνήμην». Ἡ τοῦ Μητροφάνους κόσμησις εἶναι ἀργυροπλαστικὴ· περιεκόσμησε τοῦτο δηλαδὴ τὸ Εὐαγγέλιον μὲ δύο πινακίδας, αἵτινες εἶναι κεκαλυμμέναι μὲ ἰσαρίθμους ἀργυρᾶς καὶ ἐπίχρυσους πλάκας, φερούσας ἐκτύπους εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως, τῶν Εὐαγγελιστῶν, τοῦ καταπεπατημένου διαβόλου κλπ. Πρβλ. Β. Κουτλουμουσιανοῦ ὑπόμνημα, σ. 81.

λη') Ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Λειτουργικὸν Εὐαγγέλιον μεμβράνινον τοῦ 11-ου αἰῶνος, ἔχον πινακίδας μετὰ πλακῶν ἀργυρῶν. Ἐν τῇ κάτω σελίδι τοῦ προτελευταίου φύλλου· «Τὸ παρὸν θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ὑπάρχει τῆς σεβασμίας βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ κειμένου ἐν τῇ νήσῳ, κατ' ἀντικρὺ Σωζοπόλεως».

λθ') Ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν τοῦ 12-ου αἰῶνος, μεμβράνινον· οὗ ἡ πρώτη πινακὶς εἶναι κεκαλυμμένη μὲ ἐπίχρυσον ἀργυρᾶν πλάκα, φέρουσιν ἐκτύπους εἰκόνας τῆς Σταυρώσεως, τῆς γεννήσεως τοῦ Προδρόμου, τῆς ἀποτομῆς αὐτοῦ, τῶν ἁγίων Βασιλείου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Νικολάου τοῦ μεγάλου, Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Σπυρίδωνος Τριφυθοῦντος, Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, Γεωργίου μεγαλομάρτυρος, Δημητρίου μεγαλομάρτυρος, Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου καὶ Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου.

μ') Ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ. Εὐαγγέλιον λειτουργικὸν μεμβράνινον τοῦ 12/13 αἰῶνος· οὗ αἱ πινακίδες εἶναι κεκαλυμμέναι μὲ πλάκας ἀργυρᾶς

ἐχούσας εἰκόνας τινὰς ἐκτύπους. Ἡ προσθία πλάξ ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· «Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Ἀνδρέου καὶ ἡ σήβηρος αὐτοῦ Ελένας καὶ το ἐπροσίλοσαν εἰς τὸν Προ(δ)δρο(ο)μον καὶ βαπτιστὴν Ἰω(άννην) ζπῆ». Εἰς τὸ τέλος τοῦ Εὐαγγελίου· «+ Τοπαρῶν καὶ ἅγιον ἱερῶν Εὐαγγέλιοιον τοῦ ἐκόςμισε ἡ εὐγενεστάτη. ἀρχώτησα ἡ βηστηάρεσα. καὶ τοῦ ἐπροσίλοσαι. εἰς τὸν τίμιον πρόδρομον καὶ βαπτιστὴν Ἰω(άννην). τονκίμενον ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσῃ· ἐντηνήσο. ἀντήκρι Σωζοπόλεως. τοῦ νομα τῆς ἀρχότησας. Ἐλένας. τοῦ ἄρχου αὐτῆς Ἀνδρέου. τουσιού αὐτοῦ Ἀλπουλου. καὶ τῆς θεάτρως αὐτοῦ. Σοφοίκας. καὶ Κατελήνας. ἐν μηνὶ μαΐω. εἰς τες κς'. ἐτοὺς ζπῆ» [=1580]. Πρβλ. Β. Κουτλουμουσιανοῦ ὑπόμνημα, σ. 81.

Τέσσαρες ἕτεροι κώδικες τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου.

μα') Ὁ παρὰ τῷ Σακελλίῳ κτιτορικὸς τῆς αὐτῆς μονῆς κώδιξ, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ προεσημειώθη.

μβ') Κώδιξ 224-ος τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τοῦ Φιλοθέου. Ἐξομολογητάριον χάρτινον· «Ἐγράφη δὲ ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου διὰ χειρὸς κάμου τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἀχιλλεῖου ἱερομονάχου καὶ καθηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς ἐν μηνὶ ἰουλίῳ κγ' ἔτους ζπ' ἰνδ. ἐ', ἀπὸ δὲ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἀφοβ' [=1572] ἡμέρα δ' ἐν τῷ νησίῳ τῆς Σωζωπόλεως». Σ. Λάμπρου κατάλογος, ἀριθ. 2008.

μγ') Κώδιξ 329-ος τοῦ ἐν Κ/πόλει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Αἱ τρεῖς θεαὶ λειτουργίαι. Ἐν τῷ 103-ῳ φύλλῳ· «Ἡ ἀκολουθία αὕτη τῶν τριῶν θείων λειτουργιῶν, τούτε Χρυσορήμονος Ἰωάννου, τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ τῶν Προηγιασμένων, ἅμα σὺν τῷ τακτικῷ. ἐγράφησαν διαχειρὸς οἰκτροῦ Θεοδοσίου, καὶ τῶν ἐλαχίστων ἱερο(μον)αχ(ων), ἐλαχιστοτέρου ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ Θαλάσῃ, πλησίον Σωζοπόλεως, ἐν ἔτι, ζρχβ' [=1614], ἰνδικτ. ιβ^α, μαΐω ιγ', ἡμέρα ζ'. Ἀ. Π.-Κεραμέως Ἱεροσολ. βιβλιοθήκη, τ. 4, σ. 304.

μδ') Ἐν τῷ Βατικανῷ cod. Reg. Svec. 34. Βίος τῶν ὁσίων Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ· κώδιξ τοῦ 12-ου αἰῶνος. Ἐν τῷ 241-ῳ φύλλῳ· «Καὶ τοῦτω τῷ βυβλίῳ ὑπάρ(χει) τοῦ τιμίου Προδρόμου τοῦ ἄντικρι Σωζοπόλ(εως) [ἐν τῷ] Εὐξ(ε)ι[νῳ]¹⁾... αὐτῷ καὶ ὁ(σ)τις ἐξυλαιώσει αὐτῷ ἐκ τῆς ριθείσης μονῆς ἐχέτω τὰς ἀράς τῶν τριακοσίων... εὐφῶρον π(ατέ)ρων·+». Ὁρα I. Pitra et H. Stevenson Sr., *Codices manuscripti graeci Reginae Svecorum et Pii pp. II bibliothecae Vaticanae. Romae 1888*, σ. 26.

1) Οἱ τοῦ κατὰ λόγον ἐκδόται ἀνέγνωσαν ἐσφαλμένως· «ἄντι κρῖστωπολ εὐξι».

Σημειώσεως ἄξιον εἶναι ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων λειψάνων τῆς ἐν τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου ὑπαρχούσης ποτὲ βιβλιοθήκης, ὅτι ἡ μονὴ αὕτη ἐχρημάτισε καὶ σχολὴ καλλιγραφίας ἀπὸ τοῦ 15-ου μέχρι τοῦ 17-ου αἰῶ-
νος· οὕτως ἤδη γνωρίζομεν ὀνομαστί τοὺς ἐξῆς καλλιγράφους αὐτῆς.

1. Μανουὴλ ταβουλάριος Σωζοπόλεως 1428, ἀριθ. ις'.
2. Ἀντώνιος μοναχός 1519, ἀριθ. ιβ'.
3. Ἀβραάμιος μοναχός 1533—1534, ἀριθ. κ' καὶ κβ'.
4. Μάξιμος, καθηγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου 1554—1555, ἀριθ. ιε' καὶ κζ'.
5. Κωνσταντῖνος Κρής ἱερέυς 1557, ἀριθ. ζ'.
6. Ἀχιλλεῖος καθηγούμενος 1572, ἀριθ. μβ'.
7. Χριστόφορος ἱερομόναχος καὶ προηγούμενος 1585, ἀριθ. λγ'.
8. Μητροφάνης ἱερομόναχος 1599, 1601, 1608, ἀριθ. ιζ', ιθ', κα'.
9. Πορφύριος ἱερομόναχος 1606, ἀριθ. λς'.
10. Θεοδόσιος ἱερομόναχος 1613—1614, ἀριθ. κδ', λδ', μα', μγ'.
11. Ματθαῖος Δροσᾶς, καθηγούμενος 1608, 1623, ἀριθ. λ' καὶ λβ'.

Ἐν τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου ἤκμασε καὶ ἡ βιβλιοδετικὴ τέχνη· τινὰς δὲ βιβλιοδέτας γινώσκομεν ἐκ τῶν ἐνταῦθα περιγεγραμμένων κωδίκων·

1. Γερμανὸς ἱατρός, ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος 1575—6, 1580—1, ἀριθ. η' καὶ ιγ'.
2. Μητροφάνης μοναχός 1593—4, ἀριθ. λζ'.
3. Πορφύριος ἱερομόναχος 1600—1, 1608, 1610, ἀριθ. δ', ε', ιθ'.
4. Ἀκάκιος ἱερομόναχος 1600—1, ἀριθ. ζ'.
5. Μητροφάνης Χαμοδράκис ἱερομόναχος 1623, ἀριθ. κέ' καὶ λβ'.

Ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἐγράφησαν καὶ κώδικες, ὧν ἀγνοοῦμεν τοὺς καλλιγράφους· οἷον ἔτει 1481—2, ἀριθ. θ'. 1514, ἀριθ. κγ'. 1515, ἀριθ. κη'. 1620, ἀριθ. λε'. Ἐδησαύριζε δὲ ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆς καὶ ἀντίγραφα παλαιῶν καλλιγράφων ἐν ἐτέροις τόποις ἀκμασάντων· τοιοῦτοι δὲ εἶναι οἱ ἐπόμενοι καλλιγράφοι.

1. Ματθαῖος μοναχός 1341—2, ἀριθ. ε'.
2. Ἰάκωβος μοναχός 1360, ἀριθ. α'.
3. Ἰωάσαφ ἐν τῇ μονῇ τῶν Ὁδηγῶν 1369, ἀριθ. ζ'. 1371, ἀριθ. η'.
4. Γρηγόριος Ἀλυάτης ἐν τῷ ξενῶνι τοῦ Ἀρματίου 1446—7, ἀριθ. κδ'.

Εἰς δὲ συμπλήρωσιν τῶν περὶ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου γνωστῶν ἡμῖν εἰδήσεων καταχωρίζομεν ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς τέως ἀνέκδοτα τύποις πατριαρχικῶν γράμματα¹⁾.

1) Παρελήφθησαν ἐκ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Δοσιδέου. Ἱεροσολυμ. βιβλιοθήκη τ. 1, σ. 334.

1.

† Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Τῆς ἡμῶν μετριότητος σωματικῶς ἐπιδημησάσης ἐν τῇ κατ' ἀντικρὺ τῆς Σωζοπόλεως ἐν τῷ νησίῳ κειμένη θείᾳ καὶ ἱερᾷ μονῇ τῇ βασιλικῇ τε καὶ ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ σταυροπηγιακῇ, τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμίου μου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τιμωμένη τε καὶ δοξαζομένη, καὶ τοῦ ταύτης τὴν προστασίαν καὶ ἡγουμενείαν ἐγκεχειρισμένου ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι κύρ Νεοφύτου ἀξιώσαντος τὴν ἡμῶν μετριότητα μετὰ καὶ ἐτέρων ἱερομονάχων τε καὶ μοναχῶν, τῶν ἐνασκουμένων ἐν αὐτῇ, ὡς ἂν ἡ ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ νησιδίῳ ἀνεγερθεῖσα σεβασμία μονὴ τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης παρὰ τοῦ ῥηθέντος ὁσιωτάτου καθηγουμένου ἐξ ἀναλωμάτων ἐξόδου τε καὶ δαπάνης τῆς ἱερᾶς τοῦ Προδρόμου μονῆς ὑπάρχει προσκεκληρωμένη καὶ ἀφιερωμένη ταύτῃ καὶ παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύοντος ἐν τῇ ἱερᾷ τοῦ Προδρόμου μονῇ δεσποζομένη τε καὶ κυβερνωμένη, εἰσάγοντος οὕς ἂν ἐκεῖσε εἰς προστασίαν ἐκ τῆς μονῆς αὐτῶν ἐκλέξεται ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς, — ἡ μετριότης ἡμῶν ὡς εὐλογον οὖσαν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ, ἅμα δὲ καὶ ὀφθαλμοῖς οἰκείοις πιστωθεῖσα τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἀνάκτησιν καὶ βελτίωσιν τῶν τε κελλίων καὶ τῶν λοιπῶν χρεωδῶν ἀναπαύσεων, τῶν γύρωθεν αὐτῆς κατεσκευασμένων ἄριστα, γνώμη καὶ τῶν συνεδρευόντων τῇ ἡμῶν μετριότητι ἱερωτάτων ἀρχιερέων διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς πατριαρχικοῦ γράμματος ἀποφαίνεται συνοδικῶς, ἵνα ἡ τοιαύτη σεβασμία μονὴ τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων Κηρύκου τε καὶ Ἰουλίττης ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς προσκεκληρωμένη καὶ ἀφιερωμένη τῇ ἡμετέρᾳ σταυροπηγιακῇ καὶ θείᾳ μονῇ τοῦ τιμίου μου Προδρόμου, εἰσάγοντος αὐτοῦ καὶ ἐξάγοντος τοὺς ἀρμοδίους τῆς προστασίας αὐτῆς, τοῦ κατὰ καιρὸν ἐκεῖσε καθηγουμενεύοντος, καὶ κυβερνῶντος αὐτὴν αἰσθητῶς τε καὶ ψυχικῶς, παρὰ μηδενὸς ἐνεκεν τούτων τὴν οἰανδήτινα ἔχοντος ἐνόχλησιν, ἱερωμένου προσώπου τυχόν, ἢ καὶ λαϊκοῦ, ἢ καὶ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως· ἐπεὶ, ὅστις ἂν βουλευθεῖν ὀφέποτε ἀλλοτριῶσαι αὐτὴν ἐκ τῆς ῥηθείσης σεβασμίας μονῆς τοῦ τιμίου μου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὁ τοιοῦτος, εἰ μὲν ἱερωμένος εἴη, ἀργία ἀσυγγνώστῳ τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ παιδευθήσεται· εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μοναχός, ἢ ἕτερόν πρόσωπον, ἀφωρισμένος ἔσται καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος. Ἐπεὶ καὶ εἰς ἀσφάλειαν τούτου καὶ ἡ παροῦσα ἡμετέρα πατριαρ-

χική γραφή τῇ σεβασμῷ μονῇ τῶν ἁγίων ἐνδόξων μαρτύρων Κηρύκου τε καὶ Ἰουλίττης ἀπολέλυται καὶ δι' αὐτῆς τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ τοῦ τιμίου μου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου βασιλικῇ τε καὶ σταυροπηγιακῇ θείᾳ μονῇ ἐν ἔτει ἐπτακισχιλιοστῷ πεντηκοστῷ τετάρτῳ [1545], μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος δ'.

2.

† Διονύσιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἰερώτατοι μητροπολίται Μαύρης Θαλάσσης καὶ ὑπέρτιμοι, ὃ τε Ἀγχιάλου, Σωζοπόλεως καὶ Μεσημβρίας, Βάρνης τε καὶ Ἀγαθοπόλεως, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος.

Τῇ ἡμῶν ἐκομίσθη μετριότητι συνοδικῶς γράμμα παρὰ τῶν ἐν τῇ σεβασμῷ καὶ ἱερᾷ μονῇ τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου, τῇ ἐγγύς διακειμένη τῆς Σωζοπόλεως, ἐνασκουμένων τιμιωτάτων καὶ εὐλαβεστάτων ἱερομονάχων τε καὶ πνευματικῶν, διαλαμβάνον ὅπως πορεύονται ἐν αὐτῇ διηνεκῶς τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν ὑμετέρων ἐπαρχιῶν καὶ ἀναιδῶς διάγοντες ἐκεῖσε ποιοῦσι πράξεις σατανικάς, ἥτοι ὀρχήσεις καὶ ἄλλα τινὰ θέατρα οὐκ ἀρεστὰ θεῷ, ἀλλὰ δαίμοσιν, χάριν σατανικῆς σπατάλης εἰσπορευόμενοι καὶ οὐκ εὐλογίας μετ' εὐλαβείας καὶ ἁγιασμοῦ. Ὅθεν καὶ οἱ τὸν μοναδικὸν καὶ ἡσύχιον ἐξ ὅλης ψυχῆς ἐλόμενοι βίον τὰ τοιαῦτα ἄσεμνα καὶ ἀθέμιτα ὀρῶντες ἐξέρχονται τοῦ τοιούτου μοναστηρίου καὶ εἰς οἶαν αἰροῦνται ἀπέρχονται μονήν, καὶ οὕτως εἰς παντελῇ μέλλει ὑποπεσεῖν ἐρήμωσιν τὸ τοιοῦτον μοναστήριον· ὅθεν καὶ ἐζήτησαν καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ὑμῖν, ἵνα ἕκαστος ἐξ ὑμῶν ἀκριβῶς περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως ἐρευνήσῃ εἰς τὰς ἰδίας ἐπαρχίας, καὶ ἐπ' αὐτῇ εὐρῇ τοὺς πράττοντας τὰ τοιαῦτα παραινέσῃ, ὡς οἶόν τε, παῦσαι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ μηκέτι τὸ σύνολον εἰσέρχεσθαι ἐκεῖσε τὰς ἐαυτῶν γυναῖκας, μηδὲ ἐν αὐτῇ τῇ ἐορτῇ τῇ ἐτησίῳ γινομένη· καὶ ἐὰν οὐκ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἀλλ' ὡς τὸ πρότερον ποιεῖν βουληθῶσιν, ἀφωρισμένοι ἔστωσαν καὶ κατηραμένοι καὶ ἄλυτοι μετὰ θάνατον καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ ἔξω τῆς τῶν χριστιανῶν Ἐκκλησίας, ἄχρις οὗ αἱ γυναῖκες εἰσακούσασαι ὑμῶν παύσωσι καὶ μὴ εἰσερχόμεναι ἐν τῇ μονῇ καὶ συγχωρήσεως τύχωσι. Τινὲς δὲ τῶν ἐκ τῆς Σωζοπόλεως ἀπανθρώπων γνώμη αἰροῦνται ἄρχειν καὶ ἐξουσιάζειν καὶ εἰς τὴν τοιαύτην διακρίνειν σεβασμίαν μονήν· ὅπερ δὴ ἀθέμιτον πάντῃ καθέστηκε κατὰ τὸν διαγορεύοντα κανόνα· «οὐ προσήκει ἄρχεσθαι τὰ μοναστήρια ὑπ' ἀρχοντικῆς ἐξουσίας»,

ἀλλ' ὑπ' εὐλαβῶν ἱερωμένων προσώπων, καὶ μάλιστα πατριαρχικὸν σταυροπήγιον ὄν. Πρὸς δὲ τοὺς τοιοῦτους ἀποφαινόμεθα ἀπέχεσθαι τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ ἔαν αὐτὴν ὑπ' ἐξουσίας κυβερνᾶσθαι καὶ τοὺς μοναχοὺς ἀνενοχλήτους εἶναι καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν. Καὶ εἰ μὲν οὕτως ποιήσωσιν, ἤδη καλόν, εἰ δὲ καὶ μή, ὅποιοι καὶ ὥσιν, ἄρχοντες ἢ πτωχοί, ὑποκείσονται ὑπὸ τὸ αὐτὸ βάρος τοῦ ἀλύτου καὶ φρικώδους ἀφορισμοῦ. Οὕτως οὖν γενέσθω καὶ μὴ ἄλλως, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴῃ μετὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος. Μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιῶνος (ι)β' [= 1555].

3.

† Ἰωάσαφ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς παρούσης αὐτῆς πατριαρχικῆς γραφῆς ἐν ἀγίῳ ἀποφαίνεται πνεύματι διάγειν εὐτάκτως τοὺς ἐν τῷ ἡμετέρῳ σταυροπηγίῳ, τῷ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένῳ τοῦ τιμίου μου Προδρόμου, κειμένῳ πλησίον τῆς Σωζοπόλεως, ἡγουμένους, προηγούμενους, ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς, κατὰ τὴν εὐταξίαν ἣν ἔχουσιν καὶ οἱ ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Ἀγίου Ὁρους εὐρισκόμενοι, καὶ κρίνειν μὲν τὸ δίκαιον καὶ ἀπόφασιν ποιεῖν τὸν λαχόντα ἡγούμενον μετὰ συνάξεως κοινῆς τῶν ἐνόντων αὐτῷ προηγούμενων καὶ ἐντίμων γερόντων, ἔχειν δὲ καὶ εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν πρὸς ἀλλήλους διὰ παντός· εἰ δὲ τις αὐτῶν παρήκοος καὶ ἀπειθὴς γένηται τῆς τοιαύτης παναρίστου εὐταξίας, εἰ μὲν ἱερεὺς εἴῃ, ἀργὸς ἔστω τῆς ἱερωσύνης αὐτοῦ, εἰ δὲ μοναχός, ἀφωρισμένος· οἱ δὲ παρὰ γνώμην τοῦ ἡγουμένου ἀποδράσαι βουλευθέντες εἰς παιδείαν μεγάλην ἐμπεσεῖν μέλλουσιν, ἐνεκα τῆς αὐτῶν τόλμης καὶ προπετείας. Ὅθεν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἐπεδόθη τῷ μοναστηρίῳ αὐτῷ ἐν ἔτει Ϛϛϝ, ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος β' [= 1558].

4.

† Μητροφάνης ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Οὐ μόνον ἄξιον καὶ δίκαιόν ἐστιν ἐπικυροῦν καὶ ἐπιβεβαιοῦν, εἴτ' ἀναγεοῦν καὶ φυλάσσειν τὰ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν παλαιγενῆ γράμματα, ἄλλως τε καὶ τὰ γεγονότα καὶ κατασφαιλισθέντα γνώμῃ καὶ ὑπογραφαῖς πολλῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀθετεῖν ἴσως πειρωμένους αὐτὰ εἶργειν ὅση δύναμις καὶ ἀραῖς καθυποβάλλειν ταῖς βαρυ-

τάταις καὶ ἐκκλησιαστικῶς ὡς οἶόν τε ἐπιτιμᾶν καὶ παιδεύειν. Ἐπεὶ τοίνυν οἱ ἀπὸ τοῦ σεβασμίου βασιλικοῦ τε καὶ πατριαρχικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένου τοῦ τιμίου μου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τοῦ ἄντικρυς τῆς Σωζοπόλεως κειμένου καὶ εὕρισκομένου, ὃ τε ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι κύρ Ἀχίλλειος ὁ καθηγούμενος καὶ οἱ λοιποὶ ἐνασκούμενοι ἐνεφάνισαν τῇ ἡμῶν μετριοτήτι, σωματικῶς ἐκεῖσε παραγεναμένη χάριν προσκυνήσεως, γράμματα πολλῶν πατριαρχῶν καὶ χρυσόβουλλα, ἐκάτερα μεγαλοπρεπῶς δωρούμενα καὶ εὐεργετοῦντα καὶ τιμήσαντα αὐτὸ τὸ μοναστήριον πάσῃ ἐλευθερίᾳ καὶ αὐτονομίᾳ καὶ αὐτοδεσποτείᾳ· νῦν δὲ ἐδεήθησαν οὗτοι καὶ προσέτι γράμματος ἡμετέρου σιγιλλιώδους ἐπιτυχεῖν εἰς παντελῇ ἀσφάλειαν καὶ ἀνενοχλησίαν αὐτῶν καὶ εἰς ἀνακαινισμόν τῶν παλαιγενῶν τούτων γραμμάτων, ὧν εἶπομεν· διὸ δὴ τὴν τοιαύτην αἴτησιν ἡ μετριοτής ἡμῶν ἀποδεξαμένη, δικαίαν ὡς οὖσαν καὶ φίλην θεῷ, τὸ παρὸν εὐεργετεῖ καὶ ἐπιχορηγεῖ σιγιλλιώδες γράμματα, δι' οὐπὲρ ἐπικυροῦσα καὶ ἐπιβεβαιοῦσα τὰ παλαιγενῆ τῶν ἀοιδίμων πατριαρχῶν γράμματα ἐν ἀγίῳ παρακελεύεται πνεύματι εἶναι καὶ εὕρισκεσθαι τὴν εἰρημένην σεβασμίαν μονήν, τὴν βασιλικὴν τε καὶ πατριαρχικὴν, σὺν τοῖς μετοχίοις αὐτῆς, μετὰ καὶ πάντων τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων αὐτῶν, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, αὐτόνομον καὶ αὐτοδέσποτον, ἀδούλωτόν τε καὶ ἀκαταπάτητον καὶ ὅλως ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόχλητον ἐκ παντὸς προσώπου ἱερωμένου, ἢ καὶ λαϊκοῦ, ἐν ἀργίᾳ ἀσυγγνώστῳ καὶ ἀφορισμῷ ἀλύτῳ καὶ αἰωνίῳ· ἀλλ' οὐδὲ ὁ κατὰ καιροὺς πλησίον χωρὸς μητροπολίτης, ἥτοι Σωζοπόλεως, ἐχέτω τὸ σύνολον ἐξουσίαν διενόχλησαι τούτοις κατ' οὐδένα τρόπον, ἢ ἀπαιτεῖν ἐκεῖθεν ἄχρι καὶ ὀβολοῦ, ἐν ἀργίᾳ ἀσυγγνώστῳ καὶ ἀφορισμῷ ἀλύτῳ καὶ αἰωνίῳ. Ἐχέτωσαν δὲ ἄδειαν οἱ τῆς ῥηθείσης μονῆς, ὃ τε ὀσιώτατος κατὰ καιροὺς καθηγούμενος, οἱ τε ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί, προσκαλεῖσθαι ὃν ἂν βούλονται ἀρχιερέα εἰς τὸ ἱεουργεῖν ἐκεῖσε καὶ ποιεῖν χειροτονίας, ὅταν. . . δεήσειεν· καὶ μνημονευέτωσαν τὸ τοῦ πατριάρχου ὄνομα, ὡς σύνηθες, ἐν ἐσπέρᾳ καὶ πρωῇ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις. Εἴπερ δὲ δεδώκαμεν γράμμα πρὸς τὸν ἱερώτατον μητροπολίτην Σωζοπόλεως τοῦ ἔχειν ἄδειαν ἱεουργεῖν ἐν αὐτῷ τῷ μοναστηρίῳ καὶ χειροτονίας ποιεῖν, ἀλλ' οὖν μὴ εἰδότες ἢ ἀναγνώσαντες οὐπω τότε τὰ παλαιγενῆ γράμματα διδόαμεν, καὶ διὰ τοῦτο ἀκυροῦμεν ἐκεῖνο καὶ ὡς μὴ γεγονὸς λογιζέσθω. Τούτων οὖν πάντων ἕνεκα ἐδόθη καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμετέρας μετριοτήτος σιγιλλιώδες γράμματα πρὸς τὸ θεῖον καὶ σεβάσμιον τοῦτο μοναστήριον εἰς βεβαίωσιν καὶ μόνιμον τὴν ἀσφάλειαν ἐν ἔτει ςοϛ', μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' [= 1567].

5.

† Μητροφάνης ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ὅφειλει πάντως ἡ μετριότης ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἄνωθεν πρωτίστης βοηθουμένη βοηθείας τοῦ παντοκράτορος θεοῦ βοηθεῖν καὶ αὐτῇ, ἥ δυνάμειος ἔχει, πάσαις μὲν ταῖς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ τοῖς ἀπανταχοῦ θείοις μοναστηρίοις, οὐχ ἥκιστα δὲ ταῖς θείαις καὶ ἱεραῖς μοναῖς, ταῖς βασιλικαῖς τε καὶ ἡμετέραις πατριαρχικαῖς, ταῖς σταυροπηγικαῖς· ὧν μία πάντως ἐστὶ καὶ ἡ κατ' ἀντικρὺ τῆς Σωζοπόλεως ἐν τῷ νησίῳ κειμένη τῷ ὄντι βασιλικὴ τε καὶ πατριαρχικὴ σταυροπηγικὴ θεία καὶ ἱερὰ μονή, ἥ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένη τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τοῖνυν τῇ ἡμῶν μετριότητι παραστάς ὁ τὴν ταύτης προστασίαν καὶ ἡγουμενείαν ἐγκεχειρισμένος, ὁ ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι κυρὸς Ἀχίλλειος, μετὰ καὶ ἐτέρων ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν, τῶν ἐκεῖσε ἐνασκουμένων, πρῶτον μὲν ἐπεδείξατο τὸ ἴσον τοῦ χρυσοβούλλου ὁρισμοῦ τοῦ πάλαι ἐν βασιλεῦσιν αἰοδύμου καὶ εὐσεβεστάτου αὐτοκράτορος Ῥωμαίων κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου, γεγραμμένου εἰς σύστασιν καὶ βοήθειαν τῆς ῥηθείσης σεβασμίας μονῆς, τῆς καὶ τοῦ Καλέως ἐν αὐτῷ τῷ χρυσοβούλλῳ καλουμένης, κατὰ τὸ ςωσά^{ον} ἔτος· δι' οὗ χρυσοβούλλου πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπεδόθη καὶ προσκεκλήρωται τῇ αὐτῇ θείᾳ μονῇ τοῦ Προδρόμου εἰς μετόχιον καὶ ὁ ναὸς τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης, καθὰ δὴ καὶ ἐν ὑστέροις καὶ ὁ μακαρίτης ἐν πατριαρχαῖς κυρὸς Ἱερεμίας σωματικῶς ἐκεῖσε παραγενόμενος καὶ οἰκειοχείροις πιστωθεὶς ὀφθαλμοῖς ἐγγράφως ἀπεφάνητο, γνώμη καὶ τῶν τηνικαῦτα ἐκεῖσε καθευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τὸν αὐτὸν θεῖον ναὸν Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης εἶναι καὶ ἔσαι ἐσεσθαι μετόχιον τῆς αὐτῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Προδρόμου, καὶ ταῦτα ἀνακαινισθέντα τὸν θεῖον ναὸν τοῦτον ἀναλώμασι καὶ δαπάναις τῆς αὐτῆς ἱερᾶς τοῦ Προδρόμου μονῆς, ὡς καὶ πλατύτερον φαίνεται ἐν τοῖς αὐτοῖς πατριαρχικοῖς γράμμασι τοῦ μακαρίτου πατριάρχου κυροῦ Ἱερεμίου, εἰς ᾧ ὁ βουλόμενος ἀνατρεχέτω. Δεύτερον, ὁ ῥηθεὶς ὁσιώτατος καθηγούμενος ἔδειξεν ἡμῖν ἕτερον ἀργυρόβουλλον, δι' οὗ ὁμοίως εὐηργετήθη τῇ αὐτῇ θείᾳ μονῇ μετόχιον ἕτερον, ἥτοι ὁ θεῖος ναὸς ὁ εἰς ὄνομα τιμώμενός τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Νικολάου, τοῦ ἐπικεκλημένου Πτωχοβοηθήτου, ἐν τῷ αἰγιαλῷ, πλησίον τῆς Ἀκρας· τοῦτο δέ, τὸ εἶναι μετόχιον τὸν ναὸν τοῦτον τοῦ μεγάλου Νικολάου, βεβαιῶσι καὶ τρανῶς διασαφηνίζουσι καὶ τὰ πατριαρχικά γράμματα

τοῦ τε ἐν πατριάρχαις ἀοιδίμου κυροῦ Θεολήπτου καὶ τῶν λοιπῶν ἀγιωτά-
των πατριαρχῶν. Ἐτι ἔδειξεν ἡμῖν γράμματα τίμια πατριαρχικά τῶν πρὸ
ἡμῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, τοῦ τε κυροῦ Συμεῶνος, κυροῦ Ῥαφαήλ,
κυροῦ Διονυσίου, κυροῦ Μάρκου, κυροῦ Μαξίμου, κυροῦ Νήφωνος, κυροῦ
Ἰωακείμ, κυροῦ Παχωμίου καὶ τῶν λοιπῶν καθεξῆς ἀγίων πατριαρχῶν
ἄχρι καὶ τοῦ πρὸ ἡμῶν δι' ὧν γραμμάτων μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ὁ θεῖος
ναὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ἐπισκέψεως ἐκυρώθη ὑπάρχειν μετόχιον
τῆς αὐτῆς θείας καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου ἐξ αἰτίας τῆς τοι-
ουτοτρόπως προβάσης ἀνταλλαγῆς· ἐπεὶ γὰρ ἦν μετόχιον τῆς σεβασμίας
μονῆς καὶ ὁ ἐντὸς τῆς Σωζοπόλεως θεῖος ναός, ὁ εἰς ὄνομα τιμώμενος καὶ
αὐτὸς τοῦ Προδρόμου, τὸ καὶ καθολικὸν μετόχιον τοῦ σταυροπηγίου, τοῦ-
τον δὲ οἱ τῆς Σωζοπόλεως ἀρχιερεῖς παραλαβόντες καὶ ποιησάμενοι μητρό-
πολιν, διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀνάπαυσιν, ἐποιήσαντο ἀνταλλαγὴν καὶ ἔδωκαν
ἀντ' αὐτοῦ τῇ θείᾳ ταύτῃ μονῇ τὸν ῥηθέντα ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Ἐπι-
σκέψεως, ἐν[α] — — — — —

6.

+ Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας
Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Τῶν ἐπαινουμένων καὶ περισπουδάστων εἶη ἄν παντὶ φιλοχρίστῳ καὶ
φιλοκάλῳ καὶ ἡ τῶν ἱερῶν καὶ σεβασμιῶν μονῶν καὶ μοναστηρίων συντή-
ρησις καὶ ἐπαύξεις, καὶ ἡ τούτων ἐλευθερία καὶ τὸ φυλάσσεσθαι τὰ τού-
των δίκαια καὶ προνόμια ἀκαταπάτητα καὶ ἀπαρασάλευτα καὶ βέβαια, καὶ
τὸ ἀνανεοῦν εἴτε ἐπικυροῦν καὶ κρατύνειν ὅσα σεπτὰ ἔχουσι χρυσόβουλλα
καὶ σεβάσμια μακαρίων πατριαρχῶν γράμματα· ἅπαντα γὰρ ταῦτα εἰς δόξαν
θεοῦ συντείνει ἀναντιρρήτως, ὅτι οἱ ἐπὶ γῆς ἐν μοναστηρίοις καλῶς καὶ
θείως ἐνασκούμενοι τὴν οὐράνιον μιμούμενοι πολιτείαν ὕμνοις τὸ θεῖον ἀπαύ-
στοις τιμῶσιν, ὅθεν ἡ δόσις τῶν ἀγαθῶν καὶ σωτηρίων ἡμῖν. Ἐπεὶ τοίνυν
καὶ ὁ ὀσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι κύρ Ἀχιλλεῖος,
ὁ ἡγούμενος τῆς σεβασμιωτάτης καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ πατριαρχικοῦ
σταυροπηγίου, τῆς ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου
προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῆς ἀντικρὺ τῆς Σωζοπόλεως κειμένης
καὶ εὐρισκομένης, τὴν σύστασιν ἀγαπῶν τῆς μονῆς αὐτῆς, προσδραμῶν
τῇ ἡμῶν μετριοτήτι ἔδειξε βασιλικά τε χρυσόβουλλα καὶ τίμια γράμματα
σιγिलλιώδη τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, εὐεργετοῦντα καὶ εὐγνω-

μόνως δωρούμενα πρὸς τοῦτο τὸ θειότατον μοναστήριον πᾶσαν ἐλευθερίαν καὶ αὐτονομίαν καὶ τὸ ἀσύδοτον εἶναι καὶ ἀκαταπάτητον παντελῶς ἠξιώσατε καὶ ἐδεήθη ἡμῶν ἐμπόνως, ἵνα καὶ ἡμετέρου τύχωσιν ἐπιβεβαιωτηρίου καὶ ἐπικυρωτικοῦ γράμματος, τοῦ μένειν ἀσφαλῆ τὰ τῆς μονῆς προνόμια —, ἡ μετριότης ἡμῶν ὡς ταῦτα ἀκριβῶς θεασαμένη καὶ ἐκ πολλοῦ γινώσκουσα τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ὡς φίλην θεῷ ἀποδεχομένη τὸ παρὸν εὐεργετῇ γράμμα· δι' οὗ γράφουσα συνοδικῶς, γνώμη καὶ τῶν ἐντυχόντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, καὶ ἃ ἔχει γράμματα πάντα βασιλικά καὶ πατριαρχικά ἐπικυροῦσα ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀποφαίνεται καὶ διακελεύεται, ἵνα ἡ εἰρημένη πατριαρχικὴ καὶ βασιλικὴ μονὴ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ὑπάρχῃ ἐλευθέρα, ἀδούλωτος τε καὶ ἀκαταπάτητος σὺν τοῖς μετοχίοις αὐτῆς, ἔχουσα τὸ αὐτόνομον καὶ αὐτοδέσποτον καὶ ἀνενόχλητον μετὰ πάντων τῶν πραγμάτων καὶ κτημάτων αὐτῆς, κινήτων καὶ ἀκινήτων, ἐνοχλουμένη ἢ ζημιουμένη παρ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀφορισμῷ τῷ ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος, διοικουμένη τε παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου τούτου καθηγουμένου καὶ τῶν κατὰ καιροὺς καὶ διεξαγομένη κοινοβιακῶς, καθὼς καὶ τὰ ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ ὅρει διεξάγονται καὶ διοικούνται θειότατα μοναστήρια· ἐκτελούντων τῶν ἐνασκουμένων τὰς κοινοβιακὰς τάξεις καὶ ἀκολουθίας καὶ ἐχόντων πάντα κοινά, βρώματά τε καὶ πόματα, σκεπάσματά τε καὶ ὑποδήματα καὶ τὰ λοιπά, ἀλλὰ καὶ γνώμην φιλάδελφον καὶ εἰρηνικὴν καὶ ἀστασίαστον, ἔχοντες τὴν προσήκουσαν ὑποταγὴν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν ὁσιώτατον καθηγούμενον αὐτόν, τιμῶντες αὐτόν ὡς κοινὸν πατέρα καὶ δεσπότην αὐτῶν καὶ τὸ συμφέρον προνοούμενον· ἂν δὲ τυχὸν καὶ διαφορὰ τις συμβῇ, θεωρεῖσθω καὶ ἀποκοπτέσθω τῇ ἐξετάσει τοῦ ὁσιωτάτου καθηγουμένου, τῆς τε λοιπῆς ἱερᾶς συνάξεως τῶν συναδελφῶν· κεκτημένη ἄδειαν αὕτη ἡ σεβασμιωτάτη μονὴ τὰς χειροτονίας αὐτῆς ἢ πρὸς ἡμᾶς πέμπειν, οἳ καὶ τὸ μνημόσυνον ἔχομεν, ὡς σταυροπηγιακὴ ἡμᾶς μνημονεύουσα, ἢ μετακαλεῖσθαι ὃν ἂν ἐθέλῃ καὶ τελειοῦν αὐτὰς καὶ ἐκτελεῖν, οὐδενὸς ἐπὶ πᾶσιν ἐναντιουμένου ἢ ἀντιλέγοντος, ἢ ἀπαιτοῦντος ἐκ τῆς μονῆς δι' οὐδένα τῶν πάντων τρόπον οὐδέν τι καὶ ἄχρι ὀβολου. Ἐπὶ τούτοις γὰρ ἅπασιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν σιγιλλιωδὲς γράμμα, παρόντος καὶ συγκαθημένου τῇ ἡμῶν μετριότητι καὶ τοῦ ἀγιωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Σιλβέστρου, τοῦ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ συναινέσαντος ἐπὶ πᾶσιν. Ὅθεν καὶ ἐπιδίδεται τῇ σεβασμιωτάτῃ μονῇ τοῦ Προδρόμου, εἰς ἀσφάλειαν καὶ ἐκπλήρωσιν, κατὰ τὸ ζ' πγ^ο ἔτος [= 1574], μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικοτιῶνος γ^{ης}.

+ Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμένικὸς πατριάρχης.

+ Σίλβεστρος ἐλέω θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας.

+ Σωφρόνιος ἐλέω θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσάλημ.

7.

+ Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμένικὸς πατριάρχης.

Τῶν δικαιωμάτων ἄρα καὶ πάνυ τοι ἐποφειλομένων τὸ καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος τὰ προγεγονότα εὐλόγως καὶ θεαρέστως ἔργα θεῖα τῶν πρὸ ἡμῶν ἀοιδίμων πατριαρχῶν ἐπικυροῦσθαι ἐγγράφως καὶ ὡς εἰκὸς ἐπιβεβαιοῦσθαι εἰς μείζω συντήρησιν καὶ ἀσφάλειαν· τῷ τοι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ σεβασμίου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ὁσιώτατοι, ὃ τε καθηγούμενος καὶ οἱ λοιποὶ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί, σὺν τῷ αἰδεσιμωτάτῳ γέροντι καὶ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ πρώτῃν Ἀγαθοπόλεως ἀρτίως ἀφικόμενοι πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἀπὸ πολλῶν ἐπιστώσαντο αὐτῇ καὶ μάλιστα περὶ τούτου προγινώσκοντι, ὅτι ὁ πρὸ καιροῦ ἐν πατριαρχίαις ἀοίδιμος κύρ Νήφων, ὅτε τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτοῦ ἀνεχώρησε θρόνου, προσελθὼν τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ, αὐτῷ δὴ τοῦ Προδρόμου, καιρὸν ἱκανὸν ἐν αὐτῷ κατωκῆσατο. Ἐπειτα μετὰ γνώμης τῶν ἐνασκουμένων τότε γερόντων ἔξω που, πλησίον αὐτοῦ, ἐδείματο ἐκ βάρων μονύδριόν τι ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ σταυροπήγιον τοῦτο ποιήσας, ὡς καὶ ἐνταῦθα εὗρομεν αὐτὸ γεγραμμένον ἐν τῷ κώδικι τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ Ἰωακείμ, μετὰ καὶ τῶν αὐτοῦ πάντων κινητῶν καὶ ἀκινήτων ἀφιερῶσατο τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ, αὐτῷ τοῦ Προδρόμου, ὡς παλαιστέρῳ σταυροπηγίῳ τυγχάνοντι, ὅπως ἴσταται εἰς δόξαν θεοῦ καὶ εἰς καταφύγιον τῶν τὴν μοναδικὴν ζῆν ἐλομένων πολιτείαν. Μετὰ δὲ τὸν πατριάρχην αὐτὸν ἀνεδέξατο μοναχὸς τις Μακρῆς ὀνομαζόμενος, ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα βιώσας ἐν αὐτῷ χρόνους, καὶ μετ' αὐτὸν ἔμεινε τὸ μοναστήριον αὐτὸ ἐν ἐρημώσει καὶ ἀφανισμῷ· ὅπερ ἰδόντες οἱ Προδρομίται ἀνέλαβον καὶ βελτιώσεις καὶ καλλιεργίας οὐ μικρὰς ἐν αὐτῷ ἐποίησαν καὶ ἐδείκθησαν καὶ διὰ γράμματος ἡμετέρου ἐπιβεβαιωθῆναι αὐτὸ ἐν τῷ τοῦ Προδρόμου μοναστηρίῳ. Διὸ καὶ ἡμεῖς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἀποδεξάμενοι ὡς εὐλογον ἐν ἁγίῳ παρακελεύομεθα πνεύματι, ὥστε εἶναι τὸ μονύδριον αὐτὸ ὑποτεταγμένον καὶ προσηλωμένον τῷ μοναστηρίῳ τοῦ Προδρόμου, τῷ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ,

μετὰ καὶ τῶν αὐτοῦ πάντων κινήτων καὶ ἀκινήτων καὶ ὡς μετόχιον αὐτοῦ διοικούμενον καὶ διεξαγόμενον παρὰ τῶν Προδρομιτῶν, τῶν τε νῦν ὄντων καὶ τῶν ἐσομένων διαδόχων αὐτῶν· τηρεῖσθαι δὲ τοῦτο οὕτως ὀρίζομεν εἰς τὸ διηνεκές, ἕως οὗ ὁ ἥλιος ἐφορᾷ, μηδενὸς προσώπου οὔτε ἱερωμένου οὔτε λαϊκοῦ τολμήσοντος ὀφέποτε ἀποσπάσαι αὐτὸ οἰωδῆτινι τρόπῳ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Προδρόμου, ἐν ἀργίᾳ ἀσυγγνώστῳ καὶ ἀφορισμῷ ἀλύτῳ καὶ αἰωνίῳ φρικωδῶς ἐκφωνουμένῳ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος κατὰ παντὸς προσώπου τοῦ τολμήσοντος τοιοῦτον κατὰ τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τοῦ πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου. Εἰς γὰρ δήλωσιν τούτου καὶ ἐπιβεβαίωσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα σιγιλλιῶδες τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἐπεδόθη τῷ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ Προδρόμου, εἰς ἀσφάλειαν, ἐν ἔτει ζπζ' [= 1579], ἰνδικτιῶνος ζ', μηνὶ ἰουλίῳ κς'.

8.

+ Μητροφάνης ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Τὸ εἰς μείζονα ἰσχὺν ἐπικρατύνεσθαι τὰ τῶν πρὸ ἡμῶν πατριαρχῶν γράμματα, ἣ καὶ προεκδοθέντα ἡμῖν, ὅσα τοῦ εὐλόγου καὶ ὀρθοῦ ἔχονται λόγου, τῶν χρησιμωτάτων ἂν εἴη καὶ πάντῃ δικαίων· ἀνανεοῦνται γάρ, ὡς εἰπεῖν, πάντως καὶ ἀναθάλλουσι καὶ τὴν διαμονὴν ἀένναον λαμβάνουσιν, ὡς τὴν τοῦ καλοῦ προσθήκην δεχόμενα τῇ ἀναμνήσει καὶ τῇ ἕως εἰς μέσον παραγωγῇ. Τοίνυν τῆς ἡμῶν μετριότητος νεύσει θεοῦ τοὺς οἶακας καὶ πάλιν ἐγχειρισθέντος τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ φροντιζούσης μετὰ τῶν ἄλλων καλῶν καὶ τῆς ἀνεπηρεάστου οὐχ ἥκιστα διαγωγῆς καὶ συστάσεως τῶν θείων καὶ σεβασμίων μοναστηρίων, καὶ μᾶλλον τῶν πατριαρχικῶν σταυροπηγίων καὶ ἡμετέρων, ὡς τῶν ἐκεῖ ἐνασκουμένων τῷ ἐκδικεῖν προσ-
 τρεχόντων τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ δικαιουμένων εὐλόγως, ἰδοὺ ὅτι οἱ τὸν θεῖον τρέχοντες δρόμον ἐν τῇ σεβασμιωτάτῃ καὶ σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῇ κειμένῃ κατ' ἀντικρὺ Σωζοπόλεως, ὃ τε ὀσιώτατος καθηγούμενος κύριος Γερμανὸς μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ὀσίων ἐκεῖθεν ἀνδρῶν, προσεκόμισαν συνοδικῶς καὶ ἐδείξαν ἡμῖν γράμμα σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις, ἐκδοθὲν παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ζση' ἔτος [= 1562], ἀποφαινόμενον, ὡς ὁράται, τοῦ εἶναι τὴν αὐτὴν θείαν τοῦ Προδρόμου μονήν, καθὰ σταυροπήγιον ἡμῶν πατριαρχικόν, παντελευθέραν καὶ ἀνενόχλητον, ἀκαταπάτητόν τε καὶ ἀζήμιον ἐκ παντὸς προσώπου, σὺν τοῖς μετοχίοις αὐτοῖς, ὡς εἰς πλάτος

φαίνεται ἐν τούτῳ τῷ προεκδοθέντι ἡμετέρῳ γράμματι, καὶ κυρῶσαι καὶ ἐπιβεβαιώσασθαι αὐτὸ μεγάλως ἤξιώθημεν. Ἡ μετριότης ἡμῶν εὐθέως τοῦτο νεύσασα, ὡς κανονικὸν καὶ τῇ μονῇ συμφέρον, ἀποφαινομένη καὶ ἐν ἀγίῳ πνεύματι διοριζομένη γνώμη καὶ τῶν καθευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, καὶ τὸ παρὸν ἀπολύει σιγίλλιδες γράμματα δι' οὗ ἐντέλλεται, ἐπισφραγίζουσα καὶ κυροῦσα ὃ εἴπομεν γράμμα ἡμῶν πάντα τε ὅσα ἔχουσι λοιπὰ γράμματα, ἵνα πάντα ἅπερ συνέχονται ἐν τῷ γράμματι αὐτῷ, σεμνύνοντα καὶ κοσμοῦντα τὴν αὐτὴν σεβασμιωτάτην τοῦ Προδρόμου μονήν, ὥσι διὰ παντός τὸ πάγιον καὶ ἀμετάτρεπτον ἔχοντα καὶ ἀπαρενσάλευτον εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα ἀδιασείστως καὶ ἀπολυπραγμονήτως διακατεχόμενα, καὶ σὺν τοῖς λοιποῖς πᾶσι καὶ ὁ θεὸς ναὸς τοῦ μεγάλου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, τοῦ κειμένου πλησίον τῆς Ἀκρας τοῦ αἰγιαλοῦ, δεσπόζεσθαι καὶ διοικεῖσθαι παρὰ τῆς θείας ταύτης τοῦ ἁγίου Ἰωάννου μονῆς, καθὰ ἀνέκαθεν ἦν καὶ ὡς γινώσκεται, ὅτι καὶ ὁ ἀγιώτατος Νήφων ἐκεῖνος ὁ πατριάρχης τοῦ μέσου μετανάστης (τὸ λεγόμενον) γενόμενος καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ἀναχωρήσας προσέδραμε τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ τοῦ Προδρόμου, ὅπου ἐπὶ πολὺ διατρίβων καὶ τὴν θείαν τρέχων ὁδὸν γνώμη τῶν τότε ἐκεῖ ἐγκρίτων ἐκ βάθρων ἀνήγειρε τὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου αὐτὸ μονύδριον καὶ ἀνέθετο αὐτὸ τῇ σεβασμιωτάτῃ ταύτῃ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου περιβλέπτῳ καὶ μεγάλῃ μονῇ. Χρόνῳ δὲ τῷ πολλὰ δυναμένῳ, ὡς λέγεται πτωχεῖα κυματούμενον τὸ τοιοῦτον τοῦ Προδρόμου μοναστήριον καὶ μόλις ἐξοικονομοῦν ἑαυτὸ δυνάμενον, ὡς ἔτυχεν ἐφέρετο ἐπὶ χρόνους τινάς, καὶ ὁ ναὸς οὗτος τοῦ ἁγίου Νικολάου ποτὲ μὲν παρ' ἄλλων κυριευόμενος, ἀμετόχως μέντοι, ποτὲ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως καλῶς δὲ ποιήσας ὁ ποτὲ πατριάρχης κύριος Θεόληπτος γράμμασιν αὐτοῦ ἐκύρωσε μένειν τὴν μονήν ταύτην τοῦ ἁγίου Νικολάου, ὡς ἀνέκαθεν ἦν, τῇ μονῇ ταύτῃ τοῦ Προδρόμου, καὶ ἀλληλοδιαδόχως οἱ μετ' αὐτὸν ἀγιώτατοι πατριάρχαι διεβεβαιώσαντο. Οὕτω δὲ τούτου ἔχοντας, βία τοῦ Καντακουζηνοῦ οἱ ἐν τῇ μονῇ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἀπεξένωσαν ταύτην τὴν μονήν τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ ὡς πρόσφοροι καὶ ξένοι πολλὰ ἐξηφάνισαν καὶ διέφθειραν, μικρόν τι καὶ μόνον ἐμφυτεύσαντες ἀμπέλιον, ὃ δίκαιον σὺν τῷ μετοχίῳ τούτῳ, τῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου, μένειν ὑπὸ τὴν ἐπίσχεψιν καὶ διοίκησιν τῆς σεβασμιωτάτης μονῆς τοῦ Προδρόμου, ὡς πάλαι ὑπῆρχεν· ὡς γὰρ τοῖς νόμοις δοκεῖ, ὅταν τις βία τι ὑποκτίσῃ, οὐ μόνον μετὰ παιδείας ἀναχωρεῖ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσαπόλλυσι καὶ πᾶσαν δαπάνην αὐτοῦ ὡς ἐπ' ἄλλοτρίοις [ἄνευ] γνώμης τῶν κυρίων ἐπεξεργασάμενος. Ὅς οὖν τῶν ἀπάντων, ἀρχιερεὺς ἡ

ιερεύς, ἢ ἄρχων ἢ ἀρχόμενος, ἢ πᾶν ἕτερον πρόσωπον, εἰς ἀνατροπὴν χωρήσει καὶ τῶν ἤδη ἐπικυρώσεων ἡμῶν τῶν συνοδικῶς τυπουμένων καὶ σκανδαλὸν τι τὸ οἰονοῦν προξενήσει, ἢ τι τῶν ἀκινήτων ἢ κινήτων τῶν τε τοῦ μοναστηρίου τούτου τοῦ Προδρόμου καὶ τῶν μετοχίων αὐτοῦ διακινήσει καὶ τι μελετήσῃ κακῶς καὶ ἀδίκως διαχωρίσῃ καὶ ζημίαν προξενήσῃ καὶ σκανδαλὸν, ὁ τοιοῦτος τῶν ἱερωμένων ὢν ἀργὸς ἔστω καὶ τῷ ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος χωρισμῷ ἔνοχος· τῶν λαϊκῶν δὲ ἀφωρισμένος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος αἰωνίως καὶ ταῖς ἀραῖς τῶν ἁγίων πατέρων πάντων ὑπόδικος, ὡς αἷτιος σκανδάλων καὶ κακῶν ἐν τοῖς μοναχοῖς, ἀταράχως καὶ ἀφροντίστως κρίσεων δίχα ὀφειλόντων τὸν θεὸν ἀγωνίζεσθαι δρόμον, ὡς κανονικόν τε καὶ εὐλογον, καὶ ἀντιλογίας πάσης χωρίς. Ἐπὶ τούτοις γὰρ ἅπασιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἐπικυρωτικὸν σιγίλλιδες γράμματα συνοδικῶς ἡμῶν καὶ δίδονται πάλιν τῇ σεβασμιωτάτῃ τοῦ Προδρόμου μονῇ εἰς διηνεκὴ ἀσφάλειαν κατὰ τὸ ζπη^ο ἔτος [= 1580], ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ἐπιτερχούσης ἡ'.

† Μητροφάνης ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

9.

† Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Καλὸν μὲν ἐστὶ καὶ λίαν ἐπωφελὲς καὶ τὸ ἐκ βάρων αὐτῶν ἀνεγείρειν καὶ ἀνοικοδομεῖν θείους ναοὺς καὶ σεβάσματα μοναστήρια εἰς δόξαν καὶ αἶνον τοῦ τὰ πάντα ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παραγαγόντος θεοῦ, τὸ δὲ γε καὶ φροντίζειν αὐτῶν τῆς συστάσεως καὶ διαμονῆς καὶ πᾶσι τρόποις ἀνακαλεῖσθαι τὴν πρώτην κατάστασιν, παρατραπεῖσαν ὑπὸ τοῦ χρόνου, τῷ ὄντι ἀναγκαιότερον πέφυκε καὶ σωτηριῶδες· τὸ γὰρ φυλάξαι τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον ὃν μείζονος δέεται καὶ προνοίας, ὡς ἅτε τοῦ μακροῦ χρόνου καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ τικτομένων ἀνωμαλιῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων συγχύσεων δυναμένων καλύψαι καὶ αὐτὰ τὰ πᾶσι φανερά τυγχάνοντα. Ἐπεὶ τοίνυν καὶ οἱ ἐν τῷ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ τοῦ τιμίῳ Προδρόμου, τῷ ἀντικρὺ Σωζοπόλεως, ἐνασκούμενοι ἐσιώτατοι μοναχοὶ σὺν τῷ καθηγουμένῳ αὐτῶν κυρῷ Γερμανῷ ἐν πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις τοῖς τῆς μονῆς δικαιώμασί τε καὶ προνομίαις πολλὴν κατέθεντο τὴν σπουδὴν καὶ οὐδενός, τό γε εἰς αὐτοὺς ἦκον, ἡμέλησαν τῶν δυναμένων κατακαλλύναι καὶ εἰς ὃ ἦν ἀποκαταστήσαι τὴν εἰρημένην μονήν, βοήθειαν πατριαρχικὴν ἐξαιτούμενοι καὶ γράμματα πατριαρχικά σιγίλλιδες τό τε ἐλεύθερον καὶ ἀδούλωτον βρα-

βεύοντα τῇ μονῇ καὶ πᾶσαν χεῖρα δυναστικὴν καὶ κακωτικὴν ἐξ αὐτῆς οἷα εἰκὸς ἀπωθούμενα, οὐκ ἔφερον δὲ οὐδὲ ἀνεκτὸν ἡγήσαντο στερίσκεσθαι καὶ τοῦ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν κειμένου μετοχίου αὐτῶν, τοῦ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένου τοῦ μεγάλου μου Νικολάου, τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ αὐτοῦ σταυροπηγίου τυγχάνοντος, ὡς εὐρέθη ἐν τῷ κώδικι τοῦ πατριάρχου ἐκείνου κυροῦ Ἰωακείμ, ἀνέδραμον πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα καὶ ἀνήνεγκον σωματικῶς, ὅτι τὸ αὐτὸ μονύδριον τοῦ μεγάλου μου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου ἐκ βάρθρων αὐτῶν ἀνηγέρθη παρὰ τοῦ μακαρίτου πατριάρχου ἐκείνου κυροῦ Νήφωνος καὶ ἄδειαν ἐξαιτησαμένου παρὰ τῶν ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ τοῦ τιμίου Προδρόμου τῷ τότε ἐνασκουμένων μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ τὴν ἐκεῖ ἄφιξιν, καὶ ὑπ' ἐκείνου ἀνετέθη καὶ ἀφιερῶθη τῇ τοῦ Προδρόμου μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων. Καιροῦ δὲ παρελθόντος ἱκανοῦ καὶ τοῦ μοναστηρίου τούτου τοῦ τιμίου Προδρόμου εἰς ἐρήμωσιν φθάσαντος, ἔμεινε τὸ αὐτὸ μετόχιον τοῦ μεγάλου μου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, τὸ καὶ πατριαρχικὸν σταυροπήγιον, ποτὲ μὲν ὑπὸ τῶν τυχόντων κυριευόμενον, ποτὲ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς μητροπόλεως Σωζοπόλεως, μέχρι τῆς πατριαρχίας τοῦ κυροῦ Θεολήπτου· ὅστις οἰκτεῖρας τὴν αὐτὴν μονὴν καὶ πιστωθεὶς ἀπὸ τε Ἰσου πιστοῦ τοῦ ἀργυροβούλλου γράμματος καὶ μαρτυρίας ἀξιοπίστων γερόντων, τῶν ἀκριβῶς περὶ τούτου εἰδόντων, αὐτὸς τε ἔκρινεν εἶναι ἀνατεθειμένον τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου τὸ πατριαρχικὸν τοῦτο μονύδριον τοῦ μεγάλου μου Νικολάου καὶ καθεξῆς οἱ κατὰ καιροὺς πατριάρχαι τὰ ὅμοια διωρίσαντο. Ὅμως καὶ πάλιν τούτων οὕτως ἐχόντων οἱ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας βίᾳ χρησάμενοι ἀρχοντικῇ ἀφήρπασαν αὐτὸ ἀμετόχως καὶ πολλὰ τῶν αὐτοῦ κακῶς καὶ παραλόγως διέφθειραν, ἐνὸς μόνου καταλειφθέντος ἀμπελίου, ὅπερ Ἀνθιμὸς τις ἱερομόναχος ἐξ ἰδίων ἀσπρῶν ἐφύτευσε καὶ ἀφιέρωσε, γραφέντος τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγίᾳ προθέσει. Τοιγαροῦν ἐζήτησαν καὶ ἠξίωσαν οἱ τῆς μονῆς τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἵνα τὰ πάλαι γεγονότα ὑπάρχωσι βέβαια καὶ μὴ στερηται ἡ αὐτὴ μονὴ τὸ καθολικὸν μετόχιον αὐτῆς, τὸ ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ μεγάλου μου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, ἀλλ' ἔχῃ τὸ αὐτὸ καὶ τὰ αὐτοῦ ὡς ἐκπαλαι. Καὶ δὴ ἡ μετριότης ἡμῶν λογισαμένη, ὅτι ἀπὸ τε τοῦ πιστοῦ ἀργυροβούλλου γράμματος ἐκείνου καὶ τῶν μετ' αὐτὸ ἐπικυρωτικῶν πατριαρχικῶν σιγιλλίων γραμμάτων πολὺ τὸ δίκαιον κέκτηται ἡ τοῦ Προδρόμου μονή, ὥστε καὶ τὸν αὐτὸν ἔχειν ναὸν τοῦ μεγάλου πατρὸς Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου ὡς μετόχιον αὐτῆς καθολικὸν καὶ ἀνατεθειμένον αὐτῇ παρὰ τοῦ πρώτου αὐτοῦ κτήτορος, γράφουσα ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀποφαίνεται καὶ διορίζεται, ἵνα τῇ ἰσχύϊ καὶ ἐξουσίᾳ τῶν ὧν ἔχει πατριαρχικῶν γραμμάτων ὁ δηλωθεὶς πατριαρχικὸς θεῖος ναὸς τοῦ τιμίου

Προδρόμου, ὁ ἀντικρὺ Σωζοπόλεως, καὶ οἱ ἐν αὐτῷ ἐνασκούμενοι νῦν τε καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα, καὶ μάλιστα τῇ δυνάμει τοῦ παρόντος γράμματος, ἔχη σὺν τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ δικαίοις καὶ προνομίοις καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ κυβέρνησιν τοῦ αὐτοῦ μετοχίου τοῦ μεγάλου πατρὸς Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου μετὰ τοῦ ῥηθέντος ἀμπελίου καὶ τῶν λοιπῶν κτημάτων αὐτοῦ κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε νῦν καὶ τῶν ἐσομένων, καὶ παρ' οὐδενὸς τῶν μετὰ ταῦτα ἐμποδίζεται, ἢ παραβλάπτεται· καὶ γὰρ τὰ ἐξ ἀρχῆς βέβαια ἐκ τῶν ἐπισυμβαινόντων οὐκ ἀκυροῦνται· ὀφείλωσι δὲ καὶ οἱ τῆς Ἀγίας Ἀναστασίας, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν πᾶν πρόσωπον ἱερωμένον καὶ λαϊκόν, μακρὰν ἀπέχειν ἀπὸ πάντων τῶν δικαίων τῆς τοῦ Προδρόμου μονῆς, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ μετοχίου αὐτῆς τούτου, τοῦ μεγάλου μου Νικολάου· ὅπερ καὶ αὐτὸ ἴδιον ὄν αὐτῆς συναριθμεῖται τοῖς ἑτέροις μετὰ καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ· καὶ γὰρ ὅστις ἂν τῶν ἀπάντων, μητροπολίτης τυχὸν ἢ ἡγούμενος, ἢ μοναχός, ἢ καὶ λαϊκός, τολμήσῃ ἐπηρεᾶσαι τὴν θεῖαν ταύτην μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ ἀποστερῆσαι ἀπ' αὐτῆς τὸ τοιοῦτον μετόχιον τοῦ μεγάλου μου Νικολάου τοῦ Πτωχοβοηθήτου, ἔστω ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος, καὶ τὰς ἀράς ἐχέτω τῶν τιν' θεοφόρων πατέρων, ὡς ἀνατρέπων τὴν καλὴν ταύτην γνώμην καὶ ἀφανισμοῦ γινόμενος αἴτιος τοῦ αὐτοῦ μονυδρίου. Ἐπὶ γὰρ τούτῳ καὶ τὸ παρὸν γράμμα ἐγένετο καὶ ἐπεδόθη τῷ σεβασμιωτάτῳ καὶ πατριαρχικῷ μοναστηρίῳ τοῦ τιμίου Προδρόμου, τῷ ἀντικρὺ Σωζοπόλεως, εἰς μόνιμον καὶ διηνεκὴ τὴν ἀσφάλειαν, ἐν ἔτει ζ'πθ' [=1580], μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος θ'.

10.

+ Ἱερεμίας ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κ/πόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Οἱ ἀνὰ τὴν Μαύρην Θάλασσαν εὐρισκόμενοι ἱερώτατοι ἀρχιερεῖς καὶ ὑπέρτιμοι, ὃ τε Βάρνης, Ἀγχιάλου, Μεσημβρίας, Σωζοπόλεως, Μηδείας καὶ Ἀγαθοπόλεως, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος.

Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν, ὅπως πρὸ καιροῦ, ὅτε σωματικῶς ἐν πάσῃ τῇ Δύσει καὶ Πελοποννήσῳ παρεγενόμεθα, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦτο ἡ ἐκεῖ γενομένη ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἀγιωτάτου πάπα καὶ πατριαρχοῦ Ἀλε-

ξανδρείας σύνοδος ἀρχιερατικὴ οὐ παρεῖδεν: «Ἄλλ' ἐπεὶ ἐν πολλοῖς μοναστηρίοις προφάσει θεωρίας καὶ χάριτι πανηγύρεων καὶ ἑορτῶν εἰσέρχοντο γυναῖκες τινες ἐν αὐτοῖς καὶ συνέβη ἐκ τούτου ἄτοπα πλεῖστα γίνεσθαι καὶ ἀσωταίαι μεγάλαι προεξενήθησαν καὶ ἐκ βάθρων ἀπολεσθῆναι ἔμελλον τὰ τοιαῦτα μοναστήρια καὶ θεῖα δυνάμει ἐμπρησθῆναι, ἔδοξε διὰ τοῦτο τῇ συνόδῳ καὶ διωρίσθη κατὰ κανόνας καὶ νόμους, ἵνα μηδαμῶς οἰαδῆποτε γυνὴ ἐν οἰωδῇτινι μοναστηρίῳ εἰσέρχεται, ἔνθα μονάζοντές εἰσι μοναχοὶ καὶ ἀγγελικὸν διαπερῶσι βίον». Καὶ ἀραῖς καὶ παιδείαις ἐκκλησιαστικαῖς καὶ δεσμοῖς τοῦτο ἐκύρωσαν καὶ ἐβεβαιώσαντο διαμένειν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἐπεὶ δὲ νῦν ἠκούσθη ἡμῖν καὶ ἐπιστώθη παρὰ πολλῶν τῶν αὐτόθι ἀξιοπίστων, ὅτι καὶ τὸ αὐτόθι κείμενον σεβάσμιον μοναστήριον τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῇ τοιαύτῃ βλάβῃ ἐμπεριέρχεται καὶ γυναῖκες εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται ἐν αὐτῷ ἐπὶ προφάσει θεωρίας καὶ προσκυνήσεως καὶ ἕνεκεν πανηγύρεων καὶ ἑορτῶν, καὶ πρόκειται καὶ αὐτὸ περίφημον ὃν καὶ διαβεβοημένον ἐν τοῖς αὐτόθι μέρεσι καὶ ἅπανταχοῦ κινδυνεῦσαι τὰ ἔσχατα καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ χάριτος τοῦ θεοῦ στερηθῆναι, οὐ δίκαιον ἔκρινεν ἡ μετριοτήτης ἡμῶν ἔασαι καὶ αὐτὸ ἐκκλῖναι εἰς τὸν τοιοῦτον ὄλεθρον καὶ ἀδιόρθωτον καταλιπεῖν, ἀλλὰ κατὰ γνώμην καὶ ἀπόφασιν τῆς προγεγονυίας ἐννόμου καὶ κανονικῆς συνόδου τῶν ἀρχιερέων καὶ κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ γεγονότος τόμου γράφουσα ἀποφαίνεται καὶ ἐν ἀγίῳ διορίζεται πνεύματι, ἵνα μηδὲν οἰαδῆποτε γυνή, ἅν τε τῶν εὐγενῶν καὶ ἐνδόξων, ἅν τε τῶν μετρίων ἢ καὶ τῶν εὐτελεῶν τυγχάνῃ, τολμήσῃ εἰσελθεῖν εἰς τὸ τοιοῦτον σεβάσμιον καὶ θεῖον μοναστήριον ἐπ' οὐδεμίᾳ προφάσει θεωρίας ἢ ἑορτῆς, ἢ καὶ πανηγύρεως· εἰ δὲ τις τολμήσασα τοῦτο φωραθείῃ, αὐτὴ μὲν ἀφωρισμένη εἴῃ καὶ ἀσυγχώρητος, οἱ δὲ δεξάμενοι αὐτὴν ἱερωμένοι μὲν ὄντες, ἅν ἢ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς ἡγούμενος, ἀργοὶ τῆς ἱερωσύνης αὐτῶν ἔστωσαν καὶ ἀφωρισμένοι παρὰ θεοῦ, ὁ δὲ ἡγούμενος καὶ τοῦ ἡγουμενεύειν ἔκπτωτος ἔστω· εἰ δὲ τις τῶν μοναχῶν τοῦτο ποιήσῃ, ἀφωρισμένος ἔστω καὶ αὐτὸς ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος· ἂν δὲ καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχιερέων τοῦ τόπου ἐθελήσῃ τις τοῦτο ἀνατρέψαι καὶ ἀθετῆσαι τὴν παροῦσαν νόμιμον καὶ κανονικὴν διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν, καὶ αὐτὸς ἀργὸς ἔστω τῆς ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ καὶ ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ· εἰ δὲ τῶν κατὰ τόπον ἀρχόντων βουλευθεῖς τις εἴῃ βία ἢ δυναστεία τοῦτο ἀνατρέψαι, ὁ τοιοῦτος, ὅποῖος ἄρα καὶ εἴῃ, ἀφωρισμένος ἔσται καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος, ὡς τῷ ἀναθέματι ὑπόδικος· καθαιρέτης γὰρ γίνεται νόμων καὶ κανόνων τε καὶ συνόδων. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν γράμμα σιγιλλιῶδες τῆς ἡμῶν μετριοτήτος καὶ δι' ὑμῶν ἐδόθη τῷ σεβα-

σμίῳ μοναστηρίῳ αὐτῷ τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἔχον τὸ ἀμετάτρεπτον εἰς τὸ διηνεχές. Ἐστὲ οὖν καὶ ὑμεῖς τῷ τοιούτῳ βοηθοί, ἐπιβεβαιοῦντες καὶ ὑπερασπίζοντες, μηδὲν πρὸς ἀνατροπὴν τολμῶντες, ἵνα καὶ ἡ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος πρεσβεΐαις τοῦ τιμίου Προδρόμου εἴῃ μετὰ τῆς ὑμῶν ιερότητος.

Ἄ Παπαδόπουλος-Κεραμεύς.

Ἐν Πετροπόλει, 15 νοεμβρίου 1898.